

Kiek debesuota, temperatūra apie 70°.
Saulė teka 6:01, leidžiasi 5:14.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO
The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Tel. CA 61-4381
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. XXXIX.

Kaina 5c

Chicago 8, Ill. Pirmadienis, Spalio-October 13 d., 1952

Price 5c

No. 242

HITLERIO PAVADUOTOJAS ESAS PAS STALINA

PASMERKĖ JALTOS SUSITARIMUS

Ten buvę paneigti Atlanto Chartos principai

DENVER, Colo. — Jungtinės Amerikos Valstybės turi nepaliaujamai dirbti už Lenkijos išlaisvinimą iš komunistų valdymo, — pabrėžė generolas Eisenhoweris savo pareiškime lenkams, švenčiant gen. Pulaski 173 gimtadienį.

Respublikonų kandidatas tačiau nepaėjo nepaminti, kad laisvinimo darbas turįs būti vykdomas taikiomis priemonėmis. Kokios yra tos taikos priemonės, kuriomis Amerika galėtų padėti išvaduoti pavergtus tautoms, Eisenhoweris dar nėra apibūdinęs.

Jalta atnešė lenkams vergiją

Generolas Eisenhoweris apgalvėjo liūdno atminties Jaltos susitarimus. Tų susitarimų išvadoje Lenkija buvo pavergta, sako Eisenhoweris. Jaltos sutartis, prez. Roosevelt pasirašyta, pažėdusi anksčiau deklaruotus Atlanto Chartos principus.

Lenkai nepatenkinti ir generolu

Respublikonų kandidatas į prezidentai neturi ypatingai gero vardo lenkų tarpe. Lenkai, tiesa, negali dovanoti Roosevelt to naivumo Jaltai, bet neturi pagrindo būti patenkinti ir generolu Eisenhoweriu.

Jo nusistatymas karo ir pokariniais metais buvęs per draugiškas komunistams. Nėsa duomenų, leidžiančių manyti, kad Eisenhoweris būtų siekęs sulaukyti sovietus kiek galint toliau rytuose. Lenkai yra kartkartėmis prikišę Eisenhoweriui, kad jis slėpęs ir Katyno skerdynių faktus, kad nepakenktų sovietų — amerikiečių draugystei.

Italijos kardinolas prieš protestantus

Sektos konkuruoja, žadėdamos dangų už žymiai pigesnę kainą

ROMA. — Milano arkivyskupas kardinolas Schuster priminė vyriausybei atkreipti dėmesį į protestantų sektų pagyvintą veikimą, siekiant atitraukti italus nuo senosios katalikų bažnyčios.

Pripažindamas visišką sąžinės laisvę, kard. Schuster tačiau pataria „aukštesniais religijos ir politikos motyvais“ pridaboti „šeštosios kolonos“ veikimą, vykdančią užsienio hierarchijos įsakymus.

Kardinolas guodžiasi, kad protestantų sektų pastoriai su džiaugsmu priimtų tuos katalikus, kuriuos Roma norėtų ekskomunikuoti už komunistinę veiklą. Nėtrūksta paskirų sielų, kurias galima privilioti, pažadant dangų už pigesnę kainą, — pastebi kardinolas.

Teisėjas ir kritikas viename asmenyje

VIENA, Austrija. — Jugoslavų tenoras Jovan Gligor patraukė į teismą Vienos valstybinę operą už kontrakto nutraukimą.

Teisėjas Karl Lahr pasirodė esąs ir muzikos specialistas. Jis nusivedė dainininką į koncertinę salę, ir pats akompanuodamas dainavimui, priėjo nuomonės, kad Gligor yra labai geras dainininkas, ir kad Opera be pagrindo jį pavėrė.

Operos advokatas tačiau ėmė

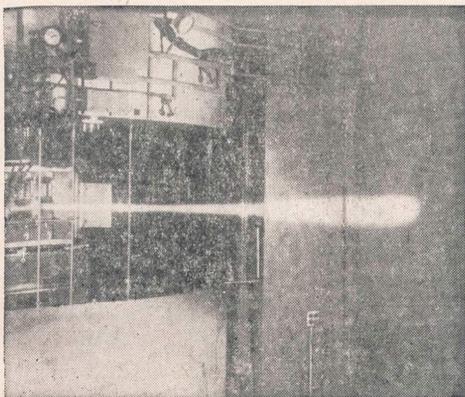
Rūpinasi sudaryti bendrą organizaciją kovai su stalinizmu

Londono lenkų laikraštis „Dziennik Polski i Dz. Żolnerza“ rugp. 8 d. numeryje Duesseldorfe įvykusį Laisvųjų Tautų Kongresą, kurį sukviė vokiečių „Nacizmo Aukų Sąjunga“, taip vertina: „Kongresą globojo tam tikri amerikiečių sluogsniai, kurie siekia, bent taip tenka manyti, sudaryti bendrą Europos Vidurio ir Rytų organizaciją vesti šaltajam karui su stalinizmu. Sumanymas iš esmės neblogas, bet reikia pripažinti, kad priėjimas tam tikslui realizuoti labai nevykęs. Mėginimas įtraukti į antibolševikinę veiklą pavergtųjų tautų atstovus tarpininkaujant vokiečių „Nacizmo Aukų Sąjungai“ davė tokių rezultatų, kuriuos buvo nesunku iš anksto atspėti. Tų tautų atstovai visai suignoravo Duesseldorfo žygį. Tame kongrese dalyvavo tik keli niekam neatstovavę pavergtųjų tautų asmenys. Gausiausiai dalyvavo vokiečiai, rusai vlasoviniai ir jų simpatikai.

Bet ir su šituo parinktu sąstatu ne taip jau sutartinai vyko pasitarimai, nors pabaigoje ir buvo sudarytas „štabas“ šaltajam karui vesti. Du dalyviai, atvykę iš JAV, tarp savęs atkakliai polemizavo. Tai buvo ukrainietis profesorius V. Kosarenka-Kosarevičius (iš New Yorko) ir rusas profesorius iš Washingtono, Boldiriovas. Kosarenka reikalavo visoms Rusijos tautoms nepriklausomybės, o Boldiriovas — dabar sudaryti vieną bendrą frontą ir visų Rytų tautų vienybę. Nepriklausomybės klausimą, jo nuomone, esą galima spręsti tik Vakarams laimėjus karą ir... pravedus plebiscitą.

Būdingas dalykas, — toliau rašo laikraštis, — kad panašių nuomonių skirtumų pasireiškia ir tarp amerikiečių, kurie aktyviai rūpinasi Rytų Europos reikalais. Neseniai New Yorke įvykusiame JAV-ų ukrainiečių kongrese dalyvavo ir du amerikiečiai: admirolas Kirkas ir vidaus reikalų sekretorius ministeris Chapmanas. Adm. Kirkas pasisakė už rusų tezę, o min. Chapmanas — už Ukrainos nepriklausomybę. Laikraštis baigia taip: „O vis dėlto šitokią atvejais jau būtų pats laikas, kad gausingi amerikiečiai, kurie rūpinasi Rytų Europos reikalais, aiškiai ir tiksliai pasisakytų, kaip jie iš tikro supranta savo vartojamą iš esmės teisingą ir praklinų šūkį: Laisvė pavergtoms tautoms!“ (Elta)

protestuoti prieš teisėjo dvigubą vaidmenį. Pagal įstatymą, jis negali būti liudininku, kaip ekspertu byloje, kurią pats sprendžia. Byla tęsiama toliau, ir atrodo, kad dainininkas laimės.

IRENGTAS NAUJASIS CYKLOTRONAS. — Čia parodytas naujasis Nacionalinės Argonne Laboratorijos, Chicagoje, 60 colių ciklotronas deutronams gaminti. Deutronai, susiliekę su oro molekuliėmis, šviečia ultravioletine spalva ir dėl to yra matomi. Jie buvo nufotografuoti per 7 pedų storumo angą pripildytą cinko bromido skiediniu fotografui apsaugoti. Laboratorijos pareigūnai pasakė, kad naujasis aparatas kainavo \$966.456.

Vakarų komunistų vadai prisiekė Stalinui kovot prieš savo šalis

Įtikinėjo, kad darbininkai nekariaus su SSSR

MASKVA. — Maurice Thorez, prancūzų komunistų partijos gen. sekretorius, davė priesaiką Stalinui vykstančiame komunistų kongrese, kad „prancūzų liaudis niekad neis kariauti prieš Sovietų Sąjungą“.

SSSR komunistų kongrese dalyvauja 44 užsienio valstybių delegacijos, kurių pirmininkai davė arba duos panašius užtikrinimus. Anglų komunistų partijos sekr. Pollitt jau spėjo užtikrinti, „kad anglų liaudis niekad nekariaus prieš Sovietų Sąjungą“.

Thorez, atsitašęs po ligos ir išbuvęs apie pusantros metų Maskvoj, lapkričio mėnesį grįžta į Prancūziją sabotuoti Prancūzijos apsiginklavimo pastangas.

Italų komunistų delegacijos pirmininkas Longo taip pat užtikrino Kremliū italų darbininkų ištikimybę ir pasiryžimu kovoti prieš amerikiečius.

Šiaurės Afrika prašo nutraukti paramą prancūzams

Spaudžia Ameriką iškelti arabų problemas J. Tautose

WASHINGTONAS, D. C. — Šiaurinės Afrikos komitetas JV, siekias nepriklausomybės Tunisijai ir Morokui, pasiuntė prez. Trumanui telegramą, reikalaujdamas sulaukyti Prancūzijai teikiama pagalba, kol ji nesutiks taikiu būdu spręsti šiuos klausimus Jungtinėse Tautose.

Telegramas nuorašai įteikti ir abiejų partijų kandidatams į prezidentus. Be to, šis arabų komitetas reikalauja Ameriką įtraukti Tunisijos ir Moroko klausimus į JT pilnates susirinkimo darbotvarkę.

Arabai suvertė Amerikai didžiausią atsakomybę dalį už šio klausimo neįtraukimą paskutiniam JT pilnates susirinkime Paryžiuje. Amerikos atstovas JT Saugumo Taryboje susilaukė nuo balsavimo, ir arabų — Azijos tautų pasiūlymas iškelti Tunisijos — Moroko nepriklausomybės klausimus gavo tik 5 balsus, vietoj 7 reikalingų.

—Mrs. Eleonora Roosevelt savo namuose Hyde Parke atšventė 68 metų sukaktį. Šioj šeimos šventėj dalyvavo tik vienas, jauniausiasis sūnus John su savo šeima.

JT sekretoriats vis dar esama JV komunistų draugų

WASHINGTONAS, D. C. — Sen. Wiley, priklausąs vidaus saugumo komitetui, atsilankė Valstybės departamente ir įspėjo imtis priemonių prieš komunistų agentus amerikiečius, tarpanaujčius Jungtinių Tautų sekretoriats ir kitose įstaigose.

Jis išreiškė savo nusistebėjimą, kad tarp tarnautojų gali būti amerikiečių, nenorinčių duoti apie save žinių Senato vidaus saugumo komitetui, aiškindamiesi, kad tuo jie gali savae inkriminuoti. Teisingumo departamentas pradėjo budriau sekti tuos gaivalus, tačiau Valstybės departamentas miegąs, pastebėjo sen. Wiley.

JT gen. sekretorius Lie kelias atsitikimais pašalino komunistuojančius amerikiečius iš tarnybų. Jis žada ir toliau bendradarbiauti su Amerikos įstaugomis ir šalinti tuos asmenis, kurie pasirodys pavojingai Amerikos vidaus saugumui.

Admirolą Canarį korė du kartus

Nacių bestiališko pavyzdys

MUENCHENAS. — Vokiečių teismas svarsto dviejų nacių pareigūnų, SS pulk. Walter Huppenkothen ir Dr. Otto Thorbeck, brutališkus Flossenburgo koncentracijos stovykloje prieš liepos 20 dienos atentato aukas (1944 m. liepos 20 d. vokiečių kariškiai mėgino nužudyti Hilerį).

Iškviestas į liudininkus Dr. Fabian Schlabendorff, buvęs kacetų kalnys, papasakojo, kaip buvo pakartas admirolas Canaris, buvęs nacių laikais špionažo viršininkas.

Adm. Canaris buvo pakartas, kiek palaikytas, ir pirm negu jis spėjo numirti, vėl nuleistas. Atė 68 metų sukaktį. Šioj šeimos šventėj dalyvavo tik vienas, jauniausiasis sūnus John su savo šeima.

TRUMPAI IŠ VISUR

Nužudė tėvą ir 3 vaikus

CHESTER. — Kalifornijos pirklys Gard Young, 43 m., vykdamas kaip paprastai kartą per savaitę su pinigais į banką, buvo pakely plėšikų užpuiltas ir nužudytas. Iš keturių vaikų, važiavusių su tėvu, 3 taip pat nužudyti. Ketvirtas, 3 metų mergaitė, buvo rasta gyva. Žmogžudžiai, pagrobę \$7,000, ieškomi po visą kraštą.

Revoliucija neįmanoma

CHICAGA. — Gen. Joseph Haller, Amerikos lenkų korpuso vedas nepriklausomybės kovose, pareiškė, kad šandien lenkams neįmanoma sukilti ir nuversti komunistų valdžią. Mėginimas sukilti būtų jaunosios kartos si-
vižudybė, mano gen. Haller.

Evangelikai politikuoja

BERLYNAS. — Abiejų zonų vokiečių protestantai — evangelikai, suvažiavę į savo sinodą Elbingerodėje, rytinėje zonoje, kreipėsi į Churchillį, Trumaną, Pinay ir Staliną, ragindami sušaukti 4 didžiųjų konferenciją Vokietijai suvienyti. Sinodas be to patarė V. Vokietijos parlamento nariams rūpestingai persvarstyti taikos ir karinio bendradarbiavimo sutartis su Vakarais, prieš ją ratifikuojant.

Komunistų ginklai

SAVONA. — Italijos policija vėl susekė slaptų ginklų sandėli netoli Genuos uostamiesčio. Buvo rasta 8 kulkosvaizdžiai, 3,000 šovinių, keletas dėžių granatų. Ginklai buvo gerai užlaikyti ir tinkami vartoti. Diena prieš tai buvo užtiktas kitas ginklų sandėlis šiaurinėj daly. Ginklai priklausė komunistams.

Nusizudė Čekų armijos vadas

Nauji areštai kariuomenėj

BELGRADAS, Jugoslavija. — Per radiją buvo paskelbta iš Čekoslovakijos atėjusi žinia, kad nusizudė generolas Sartorije, buvęs militarinio kabineto, lyg ir štabo, viršininkas.

Sartorije nusizudęs ryšy su naujais karininkų suėmimais. Pastaruoju metu buvo vėl suminta tarp 200 ir 600 karininkų. Jie kaltinami sąmokslu nuversti komunistinę vyriausybę. Į gen. Sartorije vietą paskirtas gen. Bohumil Hlan.

Tai ne sabotazas

ELKHART, Ind. — Leidžiantis senatoriui Taftui ir jo 5 palydovams iš viešbučio nukrito keltavas iki šachtos dugno, bet laimei šachtos dugnas buvo čia pat ir žmonės liko nesužeisti.

Kiek anksčiau buvo pranešta, kad generolu Eisenhoweriui einant iš paskubom sukaltos kalbėtojų estrados, nugriuvo tiltas ir respublikonų kandidatas nukrito 6 pėdas apačion. Bet taip pat išliko nesužeidęs.

SUSIRADO SŪNUS

MANILA, Filipinai. — Amerikietis Harlan Hewlett, 33 m., armijos sąrašuose užrašytas mirusiu karo lauke ir apgalėtas namiškių, atsiliepė iš Manilos, paneigdamas gandus, kad jis miręs.

Savo laiške motinai jis sako, kad nemėgstas rašyti laišku, ir dėl to užtrukę 6 metai, kol jis prisivertęs jai parašyti.

TVIRTINAMA, KAD M. BORMAN NUO 1938 M. BUVO SOVIETŲ AGENTAS

Dabar apmokas šnipus vidaus ir užsienio tarnybai

BERLYNAS. — DANA žinių agentūra praneša, kad paslaptinai paskutinėmis karo dienomis dingęs Hitlerio pavaduotojas Martin Borman yra Sovietų Sąjungos tarnyboj.

Korėjoje aršios kovos nesiliauja

SEOUL, Korėja. — Pietų korėjiečiai, pasiekę beveik pačią „Baltojo Arklį“ aukštumos viršūnę, turėjo vėl atsitraukti, negalėdami atsilaukyti prieš komunistų ugnį.

Taip pat ir komunistams neįmanoma išsilaukyti ilgesnį laiką šioj svarbioj strateginėj aukštumoje dėl galingos JT artilerijos, tankų ir lėktuvų ugnies. „Niekas negali išsilaukyti aukštumos viršūnėj“, pareiškė vienas JT armijos karininkas.

Aplinkinė teritorija ir aukštumos šlaitai yra vis dar pietinių korėjiečių rankose. Remiami JT artilerijos ir tankų, pietų korėjiečiai rodo ir toliau nepalaužiamą kovingumą.

Laukiama daugiau kinų

Lakūnai žvalgai praneša apie kinų persigrupavimą užfrontėj ir apie siunčiamus naujus pastiprinimus į priešakines linijas. Iš to sprendžiama, kad komunistų pradėti didesnės apimties kautynių veiksmai tęsis ir toliau.

Šis rudens laikas, pasibaigus derliaus ir laukų darbams, yra komunistų militaristams pats geriausias.

Kinų muštinės Hong Konge

20 sužeista, 35 areštuota

HONG KONGAS. — Per Kinijos tautinę šventę šioj anglų valdomoj kolonijoj užsiliepsnojo plačios muštinės tarp nacionalistų ir komunistų kinų.

Antikomunistai žygiavo į kai kurias komunistų įtakoj esančias unijas ir reikalavo pašalinti Peipingo vyriausybės ženklus. Neklausant, buvo griebtasi basilių ir akmenų. Policija, pavartodama ašarines bombas, riaušinininkus išblaškė, suimdama 35 ir kitus 20 sužeistus nugalėdama į ligoninę.

Ike ir Adlai lygiai geri, sako Churchill

SCARBOROUGH, Anglija. — Ministeris pirmininkas Churchillis pareiškė, kad nesvarbu, kas bus išrinktas į prezidentus, Eisenhoweris ar Stevensonas, bet Amerikos vadovaujantis vaidmuo, organizuojant pasauliui pasipriešinimą prieš komunistinę, bus sustiprintas.

Churchillio nuomone, abu kandidatai yra pukiros asmenybės ir abu yra prieš izoliacionizmą. Anglijai ir visam angliškai kalbančiam pasauliui abu kandidatai esą lygiai priimtini, nes ir vienas ir kitas siekias gilesnio anglosaksų susipratimo ir sugyvenimo.

—Progresistų partija negavo prašytos Ann Arbors, Mich., masonų ložės salės, kur turėjo kalbėti jų kandidatas į prezidentus Hallinan ir dainuoti P. Robeson.

Borman, kuris savo žiaurumu nei kiek neatliko nuo Hitlerio ir būdavo žmonių dar daugiau bijomas, užmezgė santykius su sovietais žymiai anksčiau, teigia minėta žinių agentūra.

Po karo paaiškėjo, kad sovietai turėjo savo agentą pačioj Hitlerio politinėj būstinėj ir kad tuo agentu bus buvęs Martin Borman. Jis dirbęs sovietams nuo 1938 metų; ypač naudingas jis pasidaręs Maskvai, kada po Hesso išskridimo į Angliją Bormanas pasidarė Hitlerio dešinioj ranka, jo pavaduotojas.

Iš Bormano pasidaręs Borner

žinios apie Bormano likimą pasiekusios Rytinės Vokietijos saugumo įstaigas, iš kur jos pateko ir Vakarų Vokietijos žvalgybos agentams.

Pagal šitas žinias, Bormanas pakeitęs pavardę į Borner ir vedęs šiuo vardu pavadintą špionazo mokyklą. Jis paruošęs sekliu vidaus ir okupuotų šalių žmonėms persekioti, jis taip pat išauginęs agentus užsienio tarptautiniam špionazui.

Bormanas — Borner įsakymus gaunąs iš paties Stalino ir neturįs tarpininkų. Jis jau paruošęs ir paleidęs į darbą 1,200 šnipų.

Iki paskutinės dienos su fiureriu

Martin Borman iki paskutinių karo dienų buvo su Hitleriu. Jis paslaptinomis aplinkybėmis dingo iš Hitlerio bunkerio Berlyne, kada į miestą jau buvo įsiveržę raudonarmiečiai.

Bormanas turėjo būti teisiamas Nuernberge sąjungininkų karo tribunolo, tačiau sąjungininkai negalėjo suteikti žinių apie jo likimą. Apie Bormaną sklido visokios legendos, tarp jų ir Vakarų žvalgybų įstaugų nuomonė, kad Bormanas yra gyvas. Jei tikėti vokiečių žvalgybos šaltiniams, jis ne tik gyvas, bet dar dirba pačiam Stalinui.

Taip gali vaidinti tik komunistai

Apsitepdavo vištos krauju ir nuduodavo policijos sumuštus

TOKIJAS. — Vienos antikomunistinės organizacijos nariams krito į akis 4 veidai, kuriuos būdavo galima matyti žiauriai policijos sukruvintus, kai tik komunistai suruošdavo kokias priešvalstybines riaušes.

Antikomunistai galiausiai išaiškino mislę. Jie atsekė komunistų propagandistus, važiavusius automobiliu, iki vienos aikštės, kur vyko policijos susidūrimas su triukšmadariais. Jie iššoko iš automobilio, įsimaisę į minią ir pardėjo gaudinti žiu-rovus.

Bet privatiškieji skliai pribėgo prie jų, nuplėšė tvarščius, ir pašaukė policiją. Būstinėj pasirodė, kad jie buvo namuose apsitvarstę ir apsitepdę vištos krauju, kaip jie jau nekartą būdavo anksčiau darę, kirsinant vištuomenę prieš policiją.

BERLYNĄ APLANKIUS

I Berlyną lėktuvu atvykau rugsėjo 10 d. 23,30 val. Lėktuvas pasivėlino virš valandos, nes buvo audros. Lėktuvo stotyje pasitiko CARE Direktorius Mr. D. Ostrander, kuris tuojau savo automobiliu nuvežė į naujai pastatytą hotelį Kurfürstendam gatvė. Šioji gatvė priminė man 1919 metus, nes joje tada buvo Lietuvos atstovybė ir man tada reikėjo rūpintis lietuvių karo belaisvų grąžinimą į Lietuvą. Lietuvos atstovybės namas, kaip ir dauguma Berlyne namų, paverstas griuvėsiais. Visas Berlyno vaizdas yra baisiausias — subombarduotas labiau, negu kuris kitas miestas Vokietijoje. Kiti miestai Vokietijoje, ypač Stuttgartas, puikiai atsistatė ir dar atsistatė; gi Berlynas vis dar griuvėsiose paslėptas ir labai mažai pažangos atsistatymo srityje padaręs.

Keturios zonos

Pats miestas padalintas į 4 zonas, bet ypač Sov.-Rusų zona yra atskirta geležine uždanga. Tos vietos, kur prasideda rusų zona, pažymėtos, kad tai prasideda rusų zona. Kai kurios gatvės visai uždarytos. Man teko pastebėti anuos užrašu ir, važinėdamas automobiliu per Berlyną, vengiau pervaziuoti rubežius, kad neatsidūrus rusų miesto dalyje ir kad nemokamai neuvykys į Lietuvą, o gal net į Sibirį.

Situacija Berlyne jaučiama įtempta ir ne tik mes amerikiečiai arba kitataučiai, bet ir visi kiti saugojasi papulti į Sovietų "Rojaus" dalį.

Ekonominė būklė Vakarų Berlyno mažai skiriasi nuo kitų matytų Vokietijos gyvenimo sąlygų, nes čia ir krautuvės puikios ir visokio maisto galima gauti užtektinai. Sov.-Rusų miesto dalyje (per kampą pravažiuojamas mačiau) žmonių uždėjimas, silpnas, krautuvės menkutes, nes jiems ten labai trūksta ir maisto ir visokių gerųjų. Rusų Berlyno miesto dalyje visos maistas racioonus kortelėmis, tuo tarpu vakarinėje dalyje vyksta laisvai, kaip ir kitose Vakarų Vokietijos srityse.

Sovietų miesto dalyje žmonių turi skirtingus pinigus, vadinamas Ostmarkes, kurių vertė yra iki 5 kartų menkesnė, negu vokiečių D. Markės. Todėl iš rytų Berlyno dalies kad ir gali ateiti į vakarinę zoną, bet su savo Ostmarkėmis nepajėgia nieko nupirkti.

Berlyno lietuviai

Kadangi į Berlyną vykau kaip CARE Direktorius trumpam laikui, tos organizacijos veiklai patikrinti, tai ir daugiausia laiko pašvenčiau CARE reikalams.

Vienok sužinojęs adresą tėvo jėzuito Kippo, buv. lietuvių jėzuitų provincijos viršininku, parašiau jam laiška, kad rugsėjo 11 d. būsiu Berlyne ir jei kas iš lietuvių yra Berlyne, kad susirinktų 19 val. ir aš mielai norėčiau pasimatyti su jais. Dienos metu atsilankiau pas tėvą Kippą, su kuriuo jau buvau susipažinęs 1937 m. Lietuvoje ir, mano nusistebėjimui, vakarinėje Berlyno dalyje randasi net 18 lietuvių. Atvykusieji atrodė labai gerai, sveikai ir puikiai apsiėrengę. Šis vaizdas mane

pasprukusių pro geležinę sieną, stovyklą, vad. Askaniaring, Berlin. Šioje stovykloje yra 840 pasprukusių iš rusų dalies, jų tarpe ir 400 vaikų iki 16 m. amžiaus. Visi kiti vyresnio amžiaus vaikai ir suaugusieji. Kas dieną iš rytų Berlyno miesto dalies į vakarinę Berlyno dalį pasprunka apie 900 žmonių. Todėl čia yra 52 panašios stovyklos. Iš viso dabar juose esama apie 20 tūkstančių asmenų. Žymi dalis išgabenta lietuvių į vakarų Vokietiją. Šių stovyklų visą išvaikščiojau ir ištyriau visą būklę. Čia atbėgius vokiečius pirmiausiai tikrina policija, paskui juos skirsto į stovyklas ir jie laikomi čia apie 6 savaites. Paskui jie yra lėktuvais išgabunami į Vakarų. Visi tie, kurie nevisiškai aiškūs politiniai, yra laikomi Berlyne ilgiam laikui.

Vokiečių pabėgėlių stovyklos

Baimė ir nepasitikėjimas vieni kitais

Paprastai jų sudaryti vardinį sąrašą su adresais, kad BALF Centras Münchene galėtų su jais susirašinėti. Vienas iš jų V. suliko sudaryti sąrašą ir man rytojauš dieną, t. y. rugsėjo 12 atnešti į Hotelį. Užprašiau ir pusryčiauti. Kuomet ryte 8 val. V. atvyko pas mane į Hotelį, tai mano nustebimui tik 10 asmenų antrašus ir vardus teitė. Pasikalbėjimas truko visą valandą, kalbėjome apie lietuvių gyvenimą Berlyne. Jis sakė, kad tie kiti 8 prašė juos į sąrašą neįtraukti, nes jie pareiškė baimės, kad gali būti sužinoti Sov. rusai ir tai gali savo gyvenimą paaugti ar Sibire atsidurti. Net vakarinėje Berlyno dalyje pastebima baimė ir nepasitikėjimas vieni kitais, nes rusų šnipų būk esama pilna ir čia. Kur įvyko lietuvių susirinkimas, tai tos patalpos yra pripat rusų dalies, beveik paskutiniai namai.

Tėvas Kippas pasižadėjo ir toliau lietuvius globoti ir jiems visokią pagalbą teikti, kaip pvz. religinę, moralinę ir t.t. Įprašiau, kad su mūsų BALF Centru Münchene palaikytų ryšius reikalingiems pagelbėti. Paskui DM 100 Tėvui Kippui, kad išdalintų tiems asmenims, kuriems šioji pagalba yra reikalingiausia. Numatau, kad Berlyno lietuviams BALF šalpos nereikės teikti, nes jie ten užtektinai gerai gyvena.

Pabėgėlių stovyklos

Mano pažįstamas PEP Direktorius Berlyne Mr. M. Bow padarė savo rezidencijoje priėmimą, į kurį buvo užkviešti įvairūs amerikiečių ir šalpos organizacijos pareigūnai. Šia proga susipažinau su daugeliu naujų asmenų ir pasikalbėjome apie esamą žmonių būklę Berlyne. Kadangi Mr. M. Bow yra viršininkas PEP programos Berlyne, tai teko iš jo patirti, kad naujai pabėgusių pro geležinę sieną čia esama čekų apie 250, kurie gerai susiorganizavę, ir virš 300 nesusiorganizavusių lenkų. Todėl PEP programos tvarkymas ir vykdymas eina gana sunkiai.

Su CARE Direktoriu Mr. Ostrander ir vokiečių Berlyno centralinės šalpos organizacijos pirmininku nuykau į vokiečių,

pasprukusių pro geležinę sieną, stovyklą, vad. Askaniaring, Berlin. Šioje stovykloje yra 840 pasprukusių iš rusų dalies, jų tarpe ir 400 vaikų iki 16 m. amžiaus. Visi kiti vyresnio amžiaus vaikai ir suaugusieji. Kas dieną iš rytų Berlyno miesto dalies į vakarinę Berlyno dalį pasprunka apie 900 žmonių. Todėl čia yra 52 panašios stovyklos. Iš viso dabar juose esama apie 20 tūkstančių asmenų. Žymi dalis išgabenta lietuvių į vakarų Vokietiją. Šių stovyklų visą išvaikščiojau ir ištyriau visą būklę. Čia atbėgius vokiečius pirmiausiai tikrina policija, paskui juos skirsto į stovyklas ir jie laikomi čia apie 6 savaites. Paskui jie yra lėktuvais išgabunami į Vakarų. Visi tie, kurie nevisiškai aiškūs politiniai, yra laikomi Berlyne ilgiam laikui.

Vokiečiai pabėgėliai stovyklose turi bendras virtuves ir jų išlaikymas, kaip man nupasakojo jų viršininkas Spitzkatz, atsieina per dieną 1.40 DM. Rankpinigių jiems neduodama. Bet tie, kurie dirba stovyklose ar už stovyklos ribų, gauna dar po 1 DM per dieną. Stovyklų patalpos vieno aukšto mūriniai barakai, kuriuos naciai pastatė atgabentiems į priverčiamus darbus. Tie barakai atrodo nesimpatingi. Gan baurūs ir primityviai įrengti. Kiekvienam kambariui yra po 16 ir net po 32 lovas, pastatytos vienos ant kitos. Vienuose kambariuose gyvena tik vyrai su berniukais. Lovose yra kaldrūs ir paduškos, bet be paklodžių.

Atsilankiau ir į virtuvę, kur švaru ir maistina gerai — mėsos į dieną duodama po 100 gr., o šventomis dienomis net 150 gr. Sriubos, bulvių ir daržovių duodama užtektinai. Be to, dar duodama duonos, sūrio, sviesto, marmalado ir mažiems vaikučiams iki 10 m. ir seneliams duodama ir šviežio pieno. Atbėgę atrodė gerai aprūpinami. 85% aprūpinimo išlaidų apmoka Federalinė vokiečių valdžia, o 15% Berlyno miestas. Jaunieji nuo 16 iki 25 m. amž. yra įrengta amatų mokyklų, kurios atrodė gerai paruošia jaunimą įvairiems darbams.

Vokiečių pabėgėlių stovyklos daug geriau aprūpintos, nei mano matytos vakarų Vokietijoje lietuvių stovyklos. Pastarosios bemaž teguana pusę to, ką vokiečiai atbėgėliai. Čia prisiminiau senatorių Mr. Hendrickson, kuris kai aš aiškinau jam apie sunkią lietuvių būklę, pareiškė, jog jis matęs Berlyne labai vargingą padėtį vokiečių pabėgėlių. Todėl dabar turiu pasakyti jam, kad šis ponas senatorius klysta. Jei jis iširtų tremtinių gyvenimą, tai jis išfiktintų, kad vis dėlto jie daug prasčiau aprūpinti, nei vokiečiai pabėgėliai Berlyne.

CARE organizacijos veikla Berlyne yra sėkminga. Per mė-

Cleveland, Ohio

Lietuvių Bendruomenės rinkimai

Spalio 26 d. 11:30 val. lietuvių salėje šaukiamas pirmasis pirmosios Clevelando apylinkės susirinkimas šia darbu tvarka: 1. atidarymas, 2. prezidento rinkimas, 3. rinkimų komisijos pildymas, 4. apylinkės valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai, 5. susirinkimo deklaraciniai pasisakymai, 6. einantieji reikalai, 7. susirinkimo uždarymas.

nesį išdalintą virš 3,000 CARE pakety. Dalis yra persiunčiama net į rytinę zoną.

Patyrys Berlyno gyvenima, bei esamas ten problemas, rugsėjo 12 d. 11 val. lėktuvu išvykau į Miuncheną.

Prof. Dr. Kan. J. B. Končius
BALF Pirmininkas

Susirinkime turi teisę dalyvauti visi Clevelande ir jo priemiestuose gyvenę lietuviai. Pagal įstatus balsuoti gali tik 18 metų sukakę.

Kandidatus į valdybą ir kontrolės komisiją (skyrimus) gali siūlyti kiekvienas renkamojo amžiaus (18 metų) lietuvis ir Clevelando lietuvių organizacijos. Siūlymai rinkimų komisijai pateikiami raštu, kuriame a) pažymima kandidato (ar kandidatų) pavardė, vardas, adresas ir kandidatas savo sutikimą patvirtinti parašu, b) nurodoma siūlytojo pavardė, vardas, adresas ir siūlytojo pasirašoma. Kandidatams pasiūlyti skiriamas laikas nuo spalio 23 iki spalio 26 d. 12 val. Šiam reikalui rinkimų komisijos nariai budės: spalio 23—25 d. 6—8 val. po pietų lietuvių svetainėje ir rinkimų dieną nuo 10 val. lietuvių salėje.

Kiekvieno lietuvių bendruomenininko pareiga. Todėl statykimė kandidatus, atvykimė į rinkimus, parodykimė bendruomeninį solidarumą ir tautinį susipratimą!

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Clevelando Laik. Organ. Komitetas.

Giedos Čiurlionio ansamblis

Lietuvių Bendruomenės susirinkime spalio 26 d. bus prisiminti už Tautos gerovę bei laisvę mirę ir žuvę lietuviai. Jų pagerbimo metu giedos Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas muz. Alf. Mikulskio.

Lietuvių Bendruomenės Rinkimų Komisija

sudaro: A. Gargasas — pirm., S. Laniauskas—sekr., K. S. Karpius ir Fl. Saukevičius — nariai. Kitus tris narius išrinka apyl. susirinkimas rinkimų dieną.

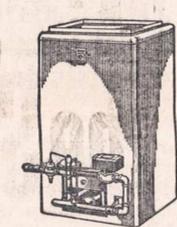
LYLE Heating Company

for carefree comfort and honest-to-goodness economy, you can't beat

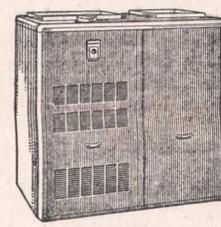
AMERICAN-Standard

gas fired

Warm Air Heating Equipment

SHAWNEE
Gravity Furnace

SENECA
Winter Air Conditioner

STANFLAME
Conversion Burner

American-Standard has a model and size for every type of installation

Early installation if you place your order NOW!

EASIEST TERMS FOR MODERNIZATION

LYLE

PLUMBING & HEATING CO.

1809 W. 63rd St. Walbrook 5-3151

LICENSED AND BONDED PLUMBERS

Lietuvių Auditorija

3133 So. Halsted St.
Tefonas:
VICTORY 2-6172

Šeštadieniais ir Sekmadieniais Šokiai

grojant BALIO PAKŠTO orkestrui

PENKTADIENIAIS IR ŠEŠTADIENIAIS LIETUVISKAI GAMINTI VEŽIŲ KAKLELIAI IR MEDŽIORKLINĖS DESRELĖS

4 SALES: NAUJAI IŠDEKORUOTA!

- VESTUVĖMS, POBUVIAMS ir
- SUSIRINKIMAMS

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atleikamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senalvė, vaikų mokslai, išgijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Tas turi susitaupyti pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šandien!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VI rinki 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.L.C.

TAUPLYKITE SAUGIAI IR PELNINGAI

Mes kviečiame lietuvius pasidėti savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association, kuri yra proporcionaliai viena iš smarkiausiai augančių taupymo įstaigų visoje Chicago. Pas mus kiekvieno taupomo pinigai yra pilnai apdrausti iki \$10,000.00 by an Agency of the United States Government.

Chicago Savings suvirš 28 metai kaip saugiai ir pelningai teikia visiems teisingą ir mandagų patarnavimą. Ji iš anksto neprizada, bet visada išmoka aukštą dividendą.

MŪSŲ TURTAS SIEKIA ARTI DESIMTIES MILIJONŲ DOLERIŲ (\$10,000,000.00)

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 So. Western Ave. CHICAGO Phone GRovehill 6-7575

JOHN PAKEL, President

LIETUVISKA ĮSTAIGA

Valandos: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta visa diena. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

Ivairiems pervežimo ir vilkimo darbams šaukite Elshop 7-5451 arba pasimatykite su FRANK VOZNAK

Specialistas vilkti ežerų
2452 So. California Avenue
Chicago 8, Illinois

Ivairių rūmų geriausios kokybės

Televizijos ir Radijo Aparatai

DIDELE NUOLAIDA
GARANTUOTA, IŠSIMOKĖJIMAI

DAINA TELEVISION

sales-service

3120 S. Halsted - DA-6-6887

Pervežu baldus

Chicagoje ir iš tolimesnių vietų
TURIU ILGĄ PATYRIMĄ

Juozas Naujokaitis

6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone: WALbrook 5-9209

Lietuvių Krautuvėje Didelis Pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikūčiams. Zemos kainos, lengvi išmokėjimai, tuojau pristatoma. Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc.

2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

Atidaryta sekm. nuo 11 iki 4:30.

Budriko Krautuvė

NAMAMS RAKANDAI
visų geriausių išdirbysčių: Radijos, Televizijos, Šaldytuvai, Skalbiamos Mašinos, Siuvinamos Mašinos, Jewelry už žemesnes kainas kaip kitur ir ant lengvų išmokėjimų.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-9542

Krautuvė atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki vėlumos. Nedėliomis uždaryta.

Budriko Radio Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vak. iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

NAUJA GYDUOLE

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys rėšutų, uogų, šaknų ir lapų; ji yra vertojama nuo visokių nervų ligų ir nerviško galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greitai pavargimo, gera nuo inkstų (kidney) ir dėl visokių vidurių nesveikimų — išvėrimingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00. Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.

414 WEST BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
5665 wirtz-1396 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARŪKOS

Tel. HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Prof. M. Biržiškai, jo 70 m. sukakties proga, aukotojų sąrašas

Vilniaus Krašto Liet. S-gos Clevelando s. (per V. Alsenką) — 50.00; SLA 301 kp. (per K. P. Deveikį) — 27.00; Chicagos Liet. Rašytojų Klubas (B. Babrauskas) — 30.00; American Lith. Citizens and Beneficial Club (P. J. Petraitis) — 24.00; Kanados Liet. Mot. Bendr. Toronte Sk. (E. Docienė) — 20.00; P. Žadeikis — 30.00; Mr. & Mrs. Lukšiai — 20.00; ALT Sandaras 16 kp. — 25.00; Rev. N. Pakalnis — 25.00; V. Gričiukas — 20.00; J. T. Zuris — 25.00; Lith. Chamber of Commerce of Ill. — 25.00; A. J. Rudis — 25.00; Taut. Akad. Sambūris (F. Mackus) — 15.00; Chicagos L. M. D. Apšvieta — 15.00; St. Šimkaus Choras — 15.00; dr. V. Ramanauskas — 15.00; Rev. I. Albanavičius — 15.00

Po 10 dolerių aukoko: Dr. M. & S. Budriai, J. Rimasauskas, SLA 134 Mot. kp. (K. Katkevičienė), dr. K. Gudaitis, Z. Končiūsis, R. Škipitis, dr. J. Stasiūnas, J. Vasaitis, I. Serapinas, J. Cernius, V. S., Prof. J. Kaminskas, K. Bielinis, S. P. Shallna, A. Saldukas, TMD 121 kp., LRS New Haven sk., Rev. V. Bartuska, dr. J. Budzeika, E. Zaberskas, Mr. & Mrs. Deveniai; J. Karuza, B. Vyliaudas, L. Bajorunas, Los Angeles Liet. Tremt. Savis. D-ja, F. Masaitis, J. Severinienė, O. Svedienė, O. Račkienė, S. Waitek, K. Alminauskis, P. Pamataitis, A. Audronis, S. & A. Deringiai, Liet. Prof. Draugija; J. & K. Šalaviečiai;

Po 5.00 aukoko: Dr. J. Balys, A. Deksnys, P. Alekna, Prof. S. Kolupaila, Rev. T. Žiūraitis, J. Juodelis, J. Čiurlys, J. & E. Kojeliai, J. J. Grish, D. Gaurilienė, dr. L. Bajorūnas, P. Augius, J. Dačinskas, B. Jacikevičius, B. Brazdžionis, O. Lūžienė, V. Cizianas, J. V., Br. Baublys, P. & K. Žilinskai, A. Tulys, Z. Gura, N. Gailius, Rev. J. Marčiulionis, dr. J. Naujokaitis, V. Juodeika, A. Vitkauskas, J. & S. Barsevskiai, D. Cibas, SLA 64 kp. (Cesonis), I. Vasiliauskienė, B. Paramskas, J. Januškevičius, K. Vileišis, M. V. Bratenienė, P. Mickevičius, Lith. Citizen Club N. Y., dr. A. Vasiliauskas, J. Mason, V. Karalius, A. & S. Batkai, F. Kudirka, J. Miliunas,

A. Bimbiris, V. Pažiūra, V. Kazlauskas, S. Damulis, V. rev. J. M. Juras, A. Ramnit, J. Jaugelis, S. Brazinskienė, K. J. Vaitiekus, A. Račkauskas, J. Pakalniškis, B. Kulyš, dr. E. V. Druktenis, J. Garšva, dr. V. Paprocakas, B. Labuckas, X. Strunskis, H. Krištaponis, S. Kontrimas, G. J. Leveskis.

Po 3.00 aukoko: A. Simutis, K. Barzdukas, J. & M. Steponavičiai, Misiūnas, dr. V. Tercijonas, S. Tareila.

Po 2.00 aukoko: L. Janulevičius, A. Jankauskaitė, J. Alekna, A. Sugintas, P. Sukys, B. Liskus, J. Vaičius, dr. J. Petro-nis, K. Lelys, S. Šešplaukiene, N. Jasinevičius, P. Gasparaitis, A. Kraučenka, J. Ridikas, M. Raškauskas, J. Matijošaitis, D. Glodas, G. Lietuvis, B. Madie-nas, J. Jankauskas, D. Klinga, S. Gudas, A. Aukštuolis, K. Prekerys, E. Mažionis, J. Sodaitis, A. Grigaliūnas, J. Gobis, K. Jasaitis, J. Matiuksas, L. Špokas, J. T. Jacyna, K. Kraučiuonas, A. Waitkus, J. Vilgalys, M. Molis, J. Butkus, B. Markeliūnas, J. Šalkauskas, V. Ananjevas, K. Cerkeliūnas, J. Valaitis.

Po 1.00 aukoko: P. Sulaitis, S. Andriulis, J. Ginkus, V. Balalis, J. Ciplickas, V. Rastapkevičius, J. Skripkienė, Mr. X, A. Cesonis, Z. Gapšys, P. P. Jaras, V. Velžys, M. Svetelienė, M. Šimkus, V. Lukas, M. Starinskienė, J. Ankus, J. Kvedera, A. Kurelaitis, O. Gorcia, J. Galinaitis, J. Kablis, C. Stukis, C. Kachauskas, J. Krasauskas, V. Abramikas, B. Jurkevičius, M. Prabisch, F. Waluckas, Mrs. Danning, P. Pazerunas, J. Jusinsky, F. Skliutas, L. Jablonskis, K. Budinavičia, S. Stankevičia, P. Janulevičia, F. Dambrauskis, J. Skriniskas, J. Pupka, J. Šipuliasukas, A. Jonys, J. Svikla, V. Tamulevičia, M. Žemaitaitis, A. Jasiūnas, J. Mickevičia, P. Kraunelis, V. Menkeliūnas, A. Strankauskas, M. Weckner, V. V. Rautkys, A. Jokubauskas, J. Salasevičius, J. Krasinskas, J. Alyta, K. Simkonis, B. Leonavičius, P. Babickas, J. Taraila, J. Baravikas, J. Zalieckas, V. Zuromskas, A. Kriaucialis, K. Džiaugas, S. Butkus, A. Tomkus, P. Dabkus, J. Ramonas, J. Dabkus, L. Sprendžiūnas, J. Babrauskas, S. Z u k a u s k a s, L. Venckus, J. Zakaitis, A. Gudaitis, dr. Petrikas, A. Andruškevičius, S. S., J. Gudelis, J. Vaizdenis, T. Skabeikienė, J. Stutkaitis, E. Sinkevičius, A. Sukys, J. Sagevičius, A. Vasiliauskas, P. Ulenas, C. Messovitch, K.

Garšvienė, L. Narkevičius, V. Augustinas, P. Narvidas, J. Steponaitis, A. Klajunas, K. Kybartas, K. Krulikas, P. Katinas, V. Brazenas, I. Alisauskas, V. Savukynas, A. Kačanauskas, V. Jonikas, A. Jonikas, K. Budvytis, J. Jankus, L. Parselis, J. Bukys, A. Kaunas, V. Augustinas, J. Montvila, L. Virbickas, L. Gudeliene, S. Trojanas, A. Nutautienė, V. Steponavičius, S. Modzeliuskas, J. Tutinas, P. Kidelis, M. Polokienė, P. Aleksandravičius, M. Misiūnienė, J. Bagdonas, K. Bacauskas, L. Ramonionis, dr. P. Legeckas, V. Zelenkevičius, K. Mickevičius, P. Mackevičius, P. Šveikauskas, A. Reventas, A. Pumputis, J. Janusis, S. Everlinas, V. Burneckys, A. Žičkus, dr. A. Dumbrys, J. Žukas, J. Andriūsis, V. J. Medžiukas, J. Zaidotas, Pivoriūnas, A. Gudaitis, A. Daunys, J. Valaitis, E. Krištaponis, K. Kulyš, X.

Po 0.50 aukoko: J. Rautkys, V. Balsys, B. A. Bakutis, J. Ganis, V. Eirasis, B. Glodas, J. Burdulis, B. Daumantas, A. Urbanavičius, J. Skliutas, S. Bartušis, A. Milaševičius, ir 3x.

Aukojusieji po rugsėjo 28 d. bus vėliau paskelbti. Visiems aukojusiesiems, o taip pat atsiuntusiems sveikinimus Komisija taria nuoširdų aciu. Los Angeles ALTO Skyriaus Valdyba Prof. M. Biržiškos Minėjimui Rengti Komisija

ALB-nės New Yorko Apygarda

Piačiajame New Yorko Lietuvos organizacijų ir visuomenės atstovų susirinkime prieš keletą mėnesių išrinktas N. Y. Lietuvos Organizac. Komitetas. pirmoje eilėje ėmėsi steigti ALB. apylinkes pačiame New Yorke. Šiame didmiestyje ir artimesniuose jo priemiesčiuose nusistatyta suorganizuoti 7 ALB. apylinkes, būtent: Williamsburg'e, Ridgewood, Woodhaven (su Cypress Hills, Ozone Park), Richmond Hill su Jamaica, Central ir South Brooklyn, Maspeth, Manhattan-Bronx ir Queens'e.

Šių apylinkių did. dalis jau suorganizuota ir veikia; likusios organizuojamos dabar, po vasaros kaitrų.

Laikinasis ALB-nės Komitetas (LOKAS) š. m. VIII. 14 d. raštu kreipėsi į N. Y. Lietuvos Organizac. K-tą, prašydamas jį sutikti laik. eiti ir New Yorko Apygardos Valdybos pareigas. Tasai klausimas N. Y. Liet. Organizac. K-to posėdyje buvo rūpestingai apsvartytas; nutarta New Yorko Apygardos Valdybos pareigas prisiimti ir nuo š. m. IX. 26 d. vykdyti.

N. Y. Apygardos Valdybą sudaro: Adv. J. Šlepetys, V-bos pirmininkas, Prof. V. Jonynas, Adv. V. Rastenis-vicepirmininkai; Proviz. J. Makauskis, Kpt. V. Alksninis, P. Krušinska, K. Bielinis, J. Montvila, Pr. A. Bendorius, J. Lukas, V-bos nariai; P. J. Boley V-bos sekretorius.

Pažymėtina, kad beveik pusė Valdybos narių yra čia seniau gyvenę žinomi Amerikos Lietuvos visuomenės darbuotojai.

Kiek teko patirti, Apygardos Valdyba yra tvirtai pasiryžusi dėti visas nuo jos pareinančias pastangas, kad New Yorko mieste, priemiesčiuose ir visoje N. Y. valstybėje gyvenę lietuviai dar šiais metais būtų suorganizuoti į ALB-nės apylinkes bei seniunijas. Valdyba yra numaciūsi pirmoje eilėje ALB-nės apylinkes steigti šiose New Yorko Valstybės vietose: 1. Amsterdam'e, 2. Bay Shore, 3. Binghamton, 4. Buffalo, 5. Easthampton L. I., 6. Ghent (W), 7. Great Neck, 8. Hubbardsville, 9. Herkimer, 10. Londonville, 11. Long Island City, 12. Niagara Falls, 13. Port Chester, 14. Rochester, 15. Shenectedy, 16.

Scottsville, 17. Sonthhold L. I., 18. Syracuse, 19 Utica, 20. White Plains.

Paaiškėjus, kad lietuvių esama ir kitose vietose, čia neišvardintose N. Y. Valstybėje, Apygardos V-ba darysianti reikiamus žygius įsteigti ALB. apylinkes ar atskiras seniunijas papildomai.

Turint galvoje, kad New Yorko

Valstybės ribos vakarų link nusitęsia net apie 600 mylių, kad lietuviai gyvena plačiai išsibarstę, organizacinis darbas pareikalaus didelių Valdybos pastangų, daug sumanumo bei energijos.

Kad tasai darbas vyktų, kiek planoma, sparčiau ir sklandžiai, be abėjio čia reikalinga visos N. Y. V-bėje gyvenančių lietuvių

visuomenės nuoširdaus pritarimo, taikinimo ir priderančios visokių paramos. Su šia gražia viltimi Apygardos Valdyba ir ėmėsi šio plataus ne lengvo darbo, kuri jį yra pasiryžusi privesti ligi sėkmingo galo. Šiame svarbiame Tautinės vienybės darbe Apygardos Valdybai linkime ištvėrmės ir kuo geriausios sėkmės.

Svarsto atlyginimo pakėlimą

Meras Kenneily pareiškė, jog rimtai bus apsvarstytas reikalavimas pakelti atlyginimą miesto policininkams ir ugniagesiams. Reikalaujama jiems pridėti \$500 prie metinės algos. Dabar jiems mokama po \$336 mėnesiui.

The Safest Roads You Can Ride On

- ★ MAKE the slickest road a safe road with the U. S. Royal Master's exclusive Royaltex Tread!
- ★ LET its 3,000 gripping edges give you winter skid protection and stopping power never known before!
- ★ STAY super-safe for twice as many miles — with the only renewable safety tread in the world!

NOW! For Your Present Tires!
We are allowing

from **\$3** to **\$13**

on the purchase of new, winter-safe U. S. Royals.
U. S. Royal Master • U. S. Royal Air Ride • U. S. Royal De Luxe
plus generous allowances for your present tubes

U.S. ROYALS

World's Foremost Safety Tires

US ROYAL TIRE CO. SERLIN TIRE CO. US ROYAL TIRE CO.

1400 SO. MICHIGAN

WEBster 9-2122

Kiekvienas privalo taupyti geresnei atečiai

Kad rūpesčiai ateitimi būtų mažesni, reikia taupyti saugioje įstaigoje

Taupykite Standard Federal Savings & Loan Association — saugiausioje taupymo įstaigoje

Turtas — \$30,000,000.00
Atsargos Fondas — \$3,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas

įstaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidarama.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone Canal 6-4380

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$10.00
Metams — \$10.00
Pusei metų — \$5.50
Trims mėnesiams — \$3.00
Vienam mėnesiui — \$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija — 5c.
Savaitė — 30c.
Mėnesiui — \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams — \$9.00
Pusei metų — 5.00
Trims mėnesiams — 3.00

Užsieniuose:
Metams — \$11.00
Pusei metų — 6.50
Trims mėnesiams — 3.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. Canal 6-4380. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Ką Veikia Darbininkų Sąjungos

Iki lapkričio 4 d. beliko tik trys savaitės, o apie didžiųjų darbininkų unijų veiklą rinkimų kampanijoje beveik nieko negirdėt, nors jos šiemet viešai ir oficialiai pasisakė už demokratų kandidatą Stevensoną. Jį remti nutarė industrinių unijų sąjūdis CIO, kuris turi 6,000,000 narių, ir Amerikos Darbo Federacija (AFL), turinti 8,000,000 narių. Stevensoną remia taip pat geležinkeliečių brolijos ir mašinistų unija.

Ar jų nutarimai pasilieka tikrai popieriuje? Žmonės, kurie arčiau pažįsta organizuotų darbininkų judėjimą, sako, kad ne. Taip Amerikos Darbo Federacija, taip Industrinių Organizacijų Kongresas, sako jie, anaiptol nesėdi, sunėrę rankas. Jie nedaug šneka viešai, bet dirba praktišką darbą. Iki paskutinių dienų Federacija ir CIO dėjo visas pastangas, kad jų 16 milijonų narių visose valstybėse užsiregistruotų.

Tai milžiniškas uždavinys. Jo neatlikus, kokia nauda būtų šaukti darbininkus balsuoti už tą arba kitą kandidatą? Neužsiregistravusieji neturės balso.

Dabar, kai registracija pasibaigė, bus antras praktiškas uždavinys: žiūrėti, kad rinkimų dieną balsą turintieji darbininkai nesėdėtų namie. Galimai didesniams jų skaičiui "atvesti" į balsavimo vietas reikės sklandžios organizacijos ir nemenkų pastangų. Jei masės eis balsuoti, laimėjimas darbininkų remiamam kandidatui bus beveik užtikrintas. Septyniolika arba aštuoniolika milijonų darbininkų su jų šeimomis yra tokia jėga, su kuria negali lygintis nė vienos partijos "mašina".

Klausimas, už kurį kandidatą organizuotieji darbininkai paduos savo balsus šių metų rinkimuose, nėra keblus, nes aišku, kad unijų konvencijos, nutardamos remti Stevensoną, išreiškė ne tik "unijų bosų", bet ir narių masės nusistatymą. Darbo Federacija nebūtų sulaužiusi savo ilgų metų politinio neutralumo pozicijos, jei to nebūtų reikalavę jos skyriniai ir nariai. Tačiau unijų vadovybės ketina nepasilikti pasyvios ir agitacijos srityje.

Unijos šauks masinius mitingus, skleis lapelius ir brošiūras ir agituos už demokratų kandidatą per radiją. Automobilų darbininkų unija pvz. ketina transliuoti dvi kalbas iš 75 stočių 24 svarbiausiose pramonės valstybėse. Kitos didžiosios darbininkų organizacijos, tur būt, neatsilikus nuo Reutherio vadovaujamos unijos. Tokia agitacija paskutinių dviejų trijų savaitių būvyje, prieš pat rinkimus, gali būti labai efektinga.

Ji bus efektinga, jei organizuotų darbininkų masės užsiregistruos ir eis balsuoti. Kas tik pasiklauso kalbų, o neina balsuoti, iš to nėra naudos nė vienam kandidatui.

Bus įdomu pažiūrėti, kaip darbininkų unijos šiemet pasirodys.

Stevensonas Prabilo Prancūziškai

Pereitą penktadienį gub. Stevensonas aplankė Louisiana valstybę. Savo kalbą New Orleans mieste jisai pasakė prancūziškai, sukeldamas nepaprastą entuziazmą klausytojų minioje. Vietos prancūzai, girdėjusieji jį kalbant, sako, kad jo prancūziška kalba esanti "puiki".

Stevensonas tarė keletą sakinių apie Prancūziją, kurią viename savo neapgalvotų pareiškimų gen. Eisenhoweris apibūdino, kaip "moralškai pūvančią", nes Prancūzijoje 50% žmonių esą "bedieviai". Stevensonas apgailestavo savo oponento išsišokimą, pareikšdamas, kad ta "didži tauta" (Prancūzija) esanti "daugeliui jūsų gimtoji šalis ir dvasinė tėvynė mūsų visų".

Juk iš tikrųjų prancūzai paskelbė tuos žmogaus Teisių principus, kurie tapo išreikšti Jungtinių Valstybių nepriklausomybės deklaracijoje ir įrašyti į šios šalies federalinę konstituciją.

Louisianoje gyvena daug francūzių kilmės žmonių ir yra išlikę nemaža prancūziškų tradicijų, papročių ir net įstatymų. Todėl savo prancūziška kalba Stevensonas, kaip medum, patepė new-orleaniečių jausmus. Jo gabumas ir kultūringumas vis labiau imponuoja apšviestiems žmonėms.

APŽVALGA

"VILNIS" DĖKOJA "DRAUGUI"

Spalio 2 d. "Draugas" savo editoriale gramzdėiškai puolė Amalgamated Clothing Workers of America uniją, kaltindamas ją prievarta ir grasinimais renkant mokesčius politiniams reikalams iš unijos narių, — kas yra netiesa. Šitam šmeižtui pareiškė pritarimą "Vilnis", kuri mano, kad unija neprivalanti "kaulyti" iš narių po dolerį politikos tikslams.

Komunistų laikraštis giria "Draugą" ir sako jam ačiū:

"Už kėlimą aikštėn darbininkams daromos skriaudos 'Draugo' redakcijai reikia pasakyti ačiū." ("V." spalio 11 d.)

PROF. J. BALTRUŠAITIS NEW YORKE

I New Yorką atvyko iš Paryžiaus prof. J. Baltrušaitis, buv. Lietuvos diplomato ir poeto Jurgio Baltrušaičio sūnus. Jisai būsiąs New Yorko du mėnesius, kaip Metropolitan muziejaus direktoriaus svečias.

Spalio 7 d. prof. Baltrušaitis buvo Lietuvos Patariamosios Grupės posėdyje ir papasakojo apie lietuvių veiklą Prancūzijoje.

Prof. Baltrušaitis yra meno istorijos žinovas. Prieš keletą metų jį buvo pakvieta duoti paskaitą du Amerikos universitetai.

GEN. EISENHOWERIUI NESISEKA "GYDYTI" REPUBLIKONUS

Garsusis spaudos komentatorius Walter Lippmann, kuris entuziastiškai rėmė gen. Eisenhowerio kandidatūrą į JAV

prezidentus, sakosi esąs labai nusivylęs republikonų kandidato elgsena.

Jo nuomone, opiausia Amerikos politikos problema šandien esanti ta, kaip išgydyti ir pastatyti ant kojų republikonų partiją, kuri per 20 metų nedalyvauja federalinėje vyriausybėje ir pražudė atsakingumo jausmą. Jisai tikėjosi 1948 m., kad republikonų kandidatas Dewey bus išrinktas ir pakeis partijos orientaciją, bet Dewey praktiškai, ir Lippmannas mano, kad tai buvo didelė "nelaimė" kraštui, nes nuo to laiko republikonų partija "serga neatsakingumo liga"; ji darė "paralyžuojančią ir iškreipiančią įtaką kuone kiekvienam viešam klausimui, vidaus ir užsienio srityse".

Šitai ligai išgydyti jaunieji republikonai ir skaitlingos nepriklausomųjų balsuotojų masės, sako Lippmannas, sumanė kreiptis į Eisenhowerį — su vilnim, kad jisai, išrinktas prezidentu, sugrąžins republikonų partiją valdžion ir įstatys ją į pažangios politikos vėžes, kuri apsaugos kraštą nuo reakcijos viduje ir nuo suardymo mūsų santykių su sąjungininkais užsienyje. Bet Eisenhowerio rėmėjai ir draugai dabar jaučiasi apsigavę, nes republikonų kandidato elgesiai nuo Chicago konvencijos visai nesiderina su tuo, ko jie tikėjosi.

"Daugelis (sako Lippmann) stebisi, argi jisai iš tikrųjų sutinka netekti savo senųjų draugų, stengdamasis išgyti naują."

Čia, žinoma, turima galvoje Eisenhowerio susidraugavimas su sen. Taftu ir rėmimas tokių tipų, kaip senatoriai McCarthy ir Jenner.

JAUNIEJI BAUBLIAI

Prez. Trumanui atliekant rinkiminės kampanijos maršrutą, keliose vietose jo kalbą bandė trukdyti organizuota obstrukcija. Jam kalbant, jaunuolių būriai, iškėlę Eisenhowerio plakatus, triukšmavo ir šaukė "We like Ike".

Tokių trukdymų buvo, prezidentui keliaujant Vakaruose, bet New Yorko valstybėje jie kartais išvirsdavo į chuliganizmą. Amsterdamo kažin kas iš minios paleidė, ir prez. Trumano vagoną tometė (pomidorą), bet nepataikė. Kitoje vietoje, sustojus prezidento traukiniui, vaikų būrys taip garsiai baubė, kad Trumanas supyko ir pasakė tiems vaikėzams: "Eikite namo ir pasakykite savo mamoms ir tėtėms, kad balsuotų už demokratų kandidatus."

Negerai daro republikonų agitatoriai, kurstydami jaunuolius, o ypač vaikus, skandalinti ir baubti, kada kalba JAV prezidentas. Nežiūrint, ar p. Trumano idėjos kam patinka, ar ne, jisai vis dėlto yra šios šalies valdžios galva. Vaikai turėtų būti mokomi mandagumo ir pagarbos valdžiai — antraip, į ką jie išaugs?

AR GRAŽU TAIP MELUOTI?

Rojus Mizara džiaugiasi "Vokietijos Demokratinės Respublikos" trejų metų sukaktim, girdamas jį už tai, kad jį "palaubė savo ribose nacizmas ir atsisotų į garbingų, taiką mylinčiųjų tautų šeimą".

Ar gražu šitai meluoti?

Ta Mizaros "demokratinė respublika" tai — Rytinė Vokietija, kuri tebėra *okupuota sovietų armijos ir žvalgybos*. Laisvų rinkimų tenai nėra buvę. Stambiausioji politinė partija toje Vokietijos dalyje, socialdemokratų, uždaryta; jos spaudą pagrobė okupantai.

Bet Mizara sako, kad tai "demokratinė respublika"!

O kaip tenai "palaubtas" nacizmas? Prieš dvejetą metų rytinės Vokietijos okupantai ir jų pakalikai komunistai paskelbė nuodėmių atleidimą buv. Hitlerio partijos nariams ir atsiskaukė į juos, kviesdami stoti į komunistų partiją. Buv. Hitlerio armijos kareiviai yra verbuojami ir "liaudies milicija".

Taigi iš tikrųjų *nacizmas susiliejo su komunizmu*. Yra kuodidžiūtiotis!

Be to, rytinėje Vokietijoje vėl yra operuojamos buv. Hitlerio koncentracijos stovyklos, kuriose nacių Gestapo kankindavo ir žudydavo "furerio" priešus. Dabar tos stovyklos yra prigrūstos Stalino priešais, ir okupantai verčia juos gaminti ginklus Rusijai.

Rytinė Vokietija yra įjungta ne į taiką mylinčiųjų tautų šeimą,

VLIK'O PIRMININKO PAVADUOTOJAS AKTUALIAISIAIS KLAUSIMAIS

1. Plačioji visuomenė domisi, kaip yra iš tikrųjų sukėlę Lietuvių Fronte pareiškimą išeiti iš VLIKO?

— Pakeliumi iš Berlyno į New Yorką rugpjūčio mėn. pradžioje į VLIKO posėdžius atsilankė Dr. A. Trimakas, kuris ta proga išdėstė Amerikos lietuvių visuomenėje ir oficialiose sferose vyraujančias nuomones apie mūsų laisvinimo veiksmų organizaciją. Pačiame VLIKE buvo jau pribrendęs nusistatymas užsietusį Vykdomosios Tarybos sudarymą kiek galint greičiau baigti. Paaiškėjus, kad visa padėtis yra pakankamai išryškėjusi, buvo nusistatyta Vykdomosios Tarybos sudarymas, kaip Vykdomosios Tarybos sudarymą kiek galint greičiau baigti. Paaiškėjus, kad visa padėtis yra pakankamai išryškėjusi, buvo nusistatyta Vykdomosios Tarybos sudarymas, kaip Vykdomosios Tarybos sudarymą kiek galint greičiau baigti. Paaiškėjus, kad visa padėtis yra pakankamai išryškėjusi, buvo nusistatyta Vykdomosios Tarybos sudarymas, kaip Vykdomosios Tarybos sudarymą kiek galint greičiau baigti.

Tarybą balsavimas buvo slapkas ir ejo visiškai tvarkingai. Jokių programinės rūšies pasiūlymų ta proga niekas nebuvo įteikęs, ir bet kurių VLIKO pagrindinių nusistatymų vienoj ar kitoj srity keitimas nebuvo iš viso svarstomas. Tiesa, Vienybės Sąjūdžio vardu buvo pasiūlyta VLIKą kelti į JAV, tačiau, tam pasiūlymui neradus pritarimo, buvo nusistatyta eiti prie Vykdomosios Tarybos sudarymo čia, Europoje.

Klaidintų visuomenę kiekvienas, kas bandytų teigti, kad viena ar kita grupė ar asmuo būtų buvę diskriminuojami arba kad būtų buvę iš kurio nors sparno pastangų siekti sau persvaros. Lietuvių Frontas savo išvadas padarė tiesioginiame ir betarpiškame sąryšy su p. Brazaičio neišrinkimu į Vykdomosios Tarybą. Niekam iš dalyvavusių VLIKO posėdy, manau, nebuvo jokio abejonių, kad, jei p. Brazaitis būtų buvęs išrinktas, jokių pareiškimų nebūtų buvę susilaikta. Patį įvykį tenka labai apgailestauti, nes kiekvienas mūsų nevieningumo pasireiškimas neina mūsų naudai. Būtų labai sveikintina, jeigu vienybė būtų atstatyta.

2. Kaip tenka vertinti VLIKO ir diplomatų susitarimą Paryžiuje?

— Labai apgaileština, kad ir vėl mūsų spaudoje pasirodė balsų, reiškinčių nepasitenkimo pasiekus susitarimo VLIKui ir diplomatams. Būtų labai neteisinga, jeigu Paryžiuje pasiektas susitarimas būtų laikomas neišsprendusiu buvusių nuomonių skirtumų tarp VLIKO ir diplomatų. Nustatytas bendradarbiavimo būdas atskleidžia kelią derinti visai mūsų užsienio politikos veiklai. Paryžiaus susitarimą vykdančias pasitarimas jau numatytas ir turėtų įvykti artimoje ateityje. Min. Lozoraitis šiam reikalui atvyksta į VLIKą, kur jis mielai laukiamas. Mano manymu, nėra jokių kliūčių VLIKui su diplomatais bendradarbiauti praktiniais klausimais. Pasiektas susitarimas turi savo reikšmę tuo atžvilgiu, jog pranyksta vienas iš svarbiausių skirtumų, kurie skaldė mūsų visuomenę ir lietė net VLIKO vieninimą. Visas VLIKas yra vieningas pradėti su diplomatais bendradarbiavimą aptariant ir derinant užsienio daromus žygius. Radus šiuo klausimu laimingą būdą išeiti, bet kurių blokų reikalas VLIKE nusloja prasmės. Susidaro atmosfera spręsti visus reikalus vien tikslingumo sume-

(Tęsinys 8-am pusl.)

DAN KURAITIS

MANO ATSIMINIMAI

1905 METAI

11. (Tęsinys)

"BUNTAS" BAŽNYCIOJE

Kai atėjo kitas sekmadienis, aš pradėjau prašyti dėdę, kad nuvestų į bažnyčią. Bet pasirodė, kad dėdė Greičius apie bažnyčią mažai tepasė. Jis juokaudamas pastebėjo: "Bažnyčia nepabėgs, o pasimelsti gali ir namie, — Dievas išgirs tavo maldą".

Tai labai keistai man skambėjo. Bet čia įsimaišė šeimininkas Kazlauskas: girdi, gali ir vienas nueiti, — Apeizdos Dievo bažnyčia tik už dviejų blokų. Ten viskas lietuviškai...

Pasipuošęs nutraukiau į bažnyčią. Reikėjo kopiti į antrą aukštą. Lietuvoje niekur nebuvau matęs, kad bažnyčia būtų įruošta antrame aukšte. Į bažnyčią einą žmonės atrodė lyg dideli ponai. Moterys dėvėjo skrybėlaites, o ant rankų buvo užsimovusios ilgas pirštines. Vyrų drabužiai buvo pranašesni ir už Lietuvos dvarponių, — kelinės išprosytos, švarkai nesuraukšlėję. Lyg būtų ant "modelių" užvilkti Kleino krautuvių, kur dėdė man drabužių cilutę nupirko.

Pamaldos buvo laikomos lietuviškai, — kaip ir Lietuvoje. Skyrėsi tik žmonės. Kai

įsikniaubi į maldaknygę, tai atrodo, lyg būtumei Lietuvoje. Bet kai pakeli akis ir pažiūri į žmones, tai pajunti, jog čia jau nebe Lietuva.

Viskas buvo puiku, kol mišų apeigos buvo atlaikytos ir į amboną išilpo jaunas kunigas pamokslu sakytį. Visai netikėtai kažkas bažnyčioje pradėjo garsiai lyg ir rėkauti. Supratau tik tuos žodžius: "Vyrai, eikim iš bažnyčios!" Žmonės pradėjo grūstis prie durų. Nežinodamas koks čia reikalas, ir aš kartu su kitais išėjau iš bažnyčios. Maniau, kad gal kas nors bažnyčioje nepaprasto atsitiko. Vienok kunigėlis nepaliovė pamokslu sakęs, nors gal daugiau kaip pusė žmonių bažnyčią aplėdo.

Vėliau patyriau, kad tą "buntą" bažnyčioje sukėlė ne kokis atskaltūnas, bet geras katalikų veikėjas Jonas Dimša, kuris su kunigu buvo susipykęs. Įvykusiame parapijonių susirinkime vietos klebonas Steponavičius pasirūpino, kad Dimša būtų areštuotas.

Parėjęs namo, aš papasakojau dėdei, kas atsitiko. Pastarasis su ironija pastebėjo: "Na, ar aš tau nesakiau, kad nereikia niekur kitur eiti, o galima ir namie pasimelsti. Kad kokios, būtumei bažnyčioje ir mušti gavęs"...

Paskui dėdė papasakojo, kad visa parapija rengiasi revoliucijai sukelti. Parapijonai dedą pastangas, kad būtų klebonas Steponavičius iš parapijos pašalintas. Esą, jisai visai nesirūpinąs naujos bažnyčios sta-

lymu. Parapija auganti, o tinkamų patalpų nėra. Einąs bruzdėjimas, kad iš Waukegano būtų atkeltas kunigas Mykolas Krušas, kuris sutvarkysiąs bažnyčios statybos reikalą.

Įsimaišė ir Kazlauskas, pareiškdamas, kad jis esąs pinigams rinkiti naujai bažnyčiai komiteto narys. Girdi, jau du metai pinigai renkami, o jų nesimato. Esą, kun. "Steponiukas" turi būti iškraustytas: jis bažoras ir jam lenkai artimesni. Kai bus paskirtas klebonu kun. Krušas, tai tikrai bus kitokia tvarka.

PRADEDU DIRBTI

Dėdė Greičius negalėjo man įtaisyti darbą geležinkelėje, kur jis pats dirbo. Dalykas toks, kad 1913 m. pasireiškė savotiškas atslūgimas darbų srityje. Vadinasi, kiek geresnis darbas nebuvo lengva gauti. Tetos vyrui Goštautui vis dėlto pasisekė mane įtaisyti į skiedrų sandėlį prie 23-ios ir Western. Liepos mėnuo jau buvo įpusėjęs. Saulė kepino be pasigalėjimo. Medine šakė man reikėjo kabinoti storas skiedras ir sunešti jas į krūvą. Prie to sunkaus darbo reikėjo išdirbti dešimt valandų. Mokejė \$2.20 per dieną. Vadinasi, 22 centus per valandą. Dirbti reikėjo beveik pilnas šešias dienas. Savaitės gale gaudavau čekį dvylikai dolerių, kurį tekdavau mainyti salūnė ir ten kelis dešimtukus palikti: sarmata juk mainyti čekį, užsisakius už penktuką alaus stiklą.

I darbą reikėjo važinėti gatvėkariais. Mokant ir po penkis centus, per savaitę vis dėlto susidarydavo 60 centų. Tetos vyras Goštautas mėgdavo pabalnavoti, tad savaitės gale jam reikėdavo "keisą" alaus užfundyti. O tai atsidėdavo \$1.20. Jei kurį savaitį aš aš "pamiršdavau" tą savo pareigą atlikti, tai Goštautas su manim nekalbėdavo. O su juo stengiausi gerus santykius palaikyti, nes bijojau darbo netekti. Aš matydavau, kaip jis su bosais baliavoja, tad galvojau, jog gal tik to dėka ir mane iš darbo nepašalina. Tatai man tiek ikyrėjo, jog su ašaromis akyse pradėjau maldauti dėdę Greičių, kad jis įtaisyty man darbą prie Pennsylvania geležinkelio. Pagaliau, jam tai pasisekė. Mano darbovietė buvo Canal ir 12-ta. Tačiau darbu prie geležinkelio nelįgiai teko džiaugtis: po trijų mėnesių daug darbininkų paleido iš darbo, jų skaičiuje buvau ir aš. Tai buvo apie vidurį 1914 m. sausio mėnesio.

Iš darbo atleistas, grįžau labai nusiminęs. Mažai vilties tebuvo greit kur kitur darbas gauti. Krimtaus dar ir dėl to, kad per tą laiką vos tik pusė šimto dolerių skolos tebuvaui atmokėjęs. Per tokį trumpą laiką, aišku, nebuvo įmanoma ką nors sutaupti. O čia ir vėl tenka be darbo gyventi. Nors pragyvenimas nebrangus, bet per mėnesį ir nelaidokaujant be 25 dolerių apsieiti negalima. Šeimininkei už kambarį ir valgi per mėnesį reikia sumokėti 18 dolerių. O čia dar prisideda važinėjimo, skalbyklos, kir-

pyklos ir kitos išlaidos. Be to, retkarčiais ir į kiną reikia nueiti.

LUMBERDZEKIŲ STOVYKLOJE

Mėnesį su viršum teko be darbo pasibasalyti. Bet štai viena gražią dieną užsuko pas mus šeimininkams pažįstamas vyras ir pakvieta važiuoti į miškus, kur darbas esąs užtikrintas.

Pakvietimą mielu noru priėmiau. Tą pačią dieną išsipirkome geležinkelio biletus į Phillips, Wis. Nieko nelaukdami, ir iškeiliavome. Stotyje mus pasitiko kompanijos žmogus ir nusivedė į stovyklą. Klampoti per sniegą teko apie penkiolika mylių. Visą laiką ejomė mišku. Kai pasiekėme stovyklą, tai ten mus laukė vakarienė ir kieta iš šiaudų maisto lova. Ir vis dėlto malonu buvo į ją atsigtulti. Užmigome be didelio vargo, nes per sniegą bebrisdami buvome gerokai pavargę.

Ryto metą padavė mums po kirvį ir pristatė medžių šakas genėti. Oras buvo šaltas, — temperatūra laikėsi maždaug apie nulį. Iki pietų reikėjo apie puspenktos valandos šakas genėti. Sniegas iki kelių, o baltai be aulų. Nuo tirpstančio sniego kelinės sušlapo, o paskui ledo sluogsniai apsidengė.

(Bus daigian)

SKAITYKITE IR PLATINKITE NAUJIENAS

NENUSIMANĖLIO KLIEDĖJIMAS

Voldemarininkų organas "Laisvoji Lietuva" rugsėjo 19 d. paskelbė J. Steponaičio vedamąjį straipsnį, pavadintą "Dabartinė pasaulio krizė istorijos filosofijos šviesoje".

Straipsnio užvardinimas rodo didelių pretenzijų. Pasaulio krizės klausimais filosofai, teologai, istorikai ir politikai yra labai daug parašę gilių studijų. Bet jų nuomonės nesutampa. Or Juozas Steponaitis, pasibaškęs tėvynę po įvairias profesijas, tremty pasidarė gilus kultūros istorikas ir kritikas, galįs plačiu mastu ir viisiems priimtina būdu išspręsti, ko nepajėgė giliai žmonijos protai iki tol?

"Istorijos filosofijos šviesa" turi kelias kryptis. Bet iš Steponaičio straipsnio negauname išpūdzio, kad jis jas būtų studijavęs ir moksliskai laikytųsi kurios nors jų vienos. O didelių pretenzijų straipsnis negalima makalotis ir blaškytis, ko matėm audringo Steponaičio politinį praecy.

Steponaičio manymu esą du dabartinės pasaulio krizės kaltininkai: 1) Descarto racionalistinė filosofija ir 2) reformacija. Pirmąjį kaltininką paminėjęs bendru posakiu, jis toliau jo nebekaltina. Tuo tarpu žinome, kad šioji filosofija kūrė dualistinę dvasiniai materialistinę pasaulėžiūrą. Kokiam santykiu yra šioji Vakarų dualistinė pasaulėžiūra su monistine bolševikų kumštis politika, kuri ir sudaro svarbiausią dabartinės krizės priežastį? Kokiam santykiu yra šioji racionalistinė pasaulėžiūra su idealistine pasaulėžiūra katalikų kraštuose, kuriuose bolševikų šalininkų skaičius auga?

Didžiausiu dabartinės pasaulio krizės kaltininku Steponaitis laiko reformacijos sąjūdį, kurį jis apibūdina fantastinėmis mintimis. Straipsnio turinys rodo, kad jo autorius nenusimano pagrindiniais krikščionybės esmės klausimais, nežino bažnyčios istorijos ir nėra skaitęs evangelijų ir paskutinių laikų katalikų rimčiau parašytų veikalų apie reformacijos esmę. Apie krikščionybės esmę Steponaitis teigia, kad jos pagrindai esanti "šventoji tradicija". Bet toks teiginys yra heresija. Visa krikščionybė bažnyčios pagrindu laiko Kristų, kas nustatyta apašt. Pavolo pirmame laiške Korintiečiams 3, 11. Steponaitis nepasako, ką jis laiko "tradicija", kurią vieną vietoj vadina "šventa" ir kitą vietoj "istorijos tradicija". Pastarasis terminas primena žinomą nacionalsocialistų terminą "istorinis Dievo apreiškimas politikoj", prieš kurį veiksnį labai smarkiai kovojo evangelikų bažnyčia Vokietijoje. Gal Steponaitis žodžius "tradicija" manė "padavimus", kuriuos katalikų bažnyčia (kaip matom iš Katalikų Tikybos Katekizmo, 1946, p. 6) laiko antruoju Dievo mokslo šaltiniu, bet ne bažnyčios pagrindu. Tačiau katalikų bažnyčia "šventumo" požymį kartu su visa kita krikščionybės dalim priskiria vien tik rašytam

Dievo žodžiui, vadindama jį šventu Raštu. Bet ji šventumo požymį neskiria padavimams ar tradicijai, kaip tat daro Steponaitis.

Toliau Steponaitis teigia, kad Liuterio reformacija pradėjusi griauti šventąją tradiciją. Bet toks teiginys prieštarauja istorijos faktams. Krikščionybė jau pradėdant nuo pirmojo tūkstantmečio antros pusės pradėjo kurti naujas dogmas, kurių nebuvo pirminėje krikščionybėje, dėl kurių privalomumo kilo ginčas ir kurios suskaldė Rytų ir Vakarų bažnyčias XI šimtm. Sakysime, ar jau ne dogmos apie inkviziciją ir nuodėmių pardavinėjimą ir kt. griovė Kristaus nustatytą meilės santvarką krikščionybėje? Padavimai dabartinėje reikšmėje katalikų bažnyčioje buvo išskelti tik Trijente konsiliumo 1545 m. nutarimu. Juk tokiems istoriniams faktams esant, negalima logiškai kalbėti, kad Liuterio reformacija, prasidėjusi 1517 m., pradėjusi griauti tradiciją.

Toliau Steponaitis teigia, kad šventajai tradicijai išnykus liks iškraipytas ir sugriautas šv. Raštas. Bet toks teiginys yra nesąmonė. Nė vienas tikintis katalikas nesutiks su Steponaičiu, kad "išnyko šventa tradicija", nes tuomet būtų Romos katalikų bažnyčios mokslas apie padavimus be turinio. Ir nė vienas krikščionis nesutiks su Steponaičio teigimu, kad šventosios tradicijos atmetimu "liks iškraipytas ir galutinai sugriautas šv. Raštas". Toks teiginys yra logiškai neįmanomas ir esminiai neteisingas.

Kokia logika Steponaičiui leido racionalistinę pasaulėžiūrą risti su religiniu reformacijos sąjūdžiu, kuris siekė krikščionybės pagilimum, bet nekūrė kurios naujos ir nestiprino kurios nors senos filosofinės krypties? Jei reformacija būtų iš tikrųjų kalta dėl dabartinės pasaulio krizės, tai kodėl toji krizė pasireiškia stipriausiai kaip tik katalikiškuose ir stačiatikiškuose kraštuose, kurie reformacijos sąjūdžio nepaliesė? Turime pagaliau pradėti rimčiau skaitytis su tuo faktu, kad mūsų laikraščių skaitytojai pajėgia žinoti istoriją ir dabartinę kultūros krizę pajėgia vertinti pagal sveiko proto reikalavimus. —M. Bertulis

Kleopatra pametė Antonijų

Už išviliojimus iš moterų pinigų nuėmistas 2—10 metų kalėti Sigmund Z. Engle, 76 metų amžiaus senis, sakėsi, kad ne daugelį, bet vieną tikrą žmoną jis turįs. Tai Mrs. Pauline Langton Leamle. Bet ir ši kreipėsi į teismą, kad jai pripažinti skyrybas. Girdi, ji mylinti Engelį, bet dėl "aplinkybių" turinti skirtis — kad vyras nuėmistas už nusikaltimą.

Mrs. Leamle su puse sąaros akys pasakė: "Jis vadindavo mane Kleopatra. Jis man buvo Markas Antonijus".

Skaitykite "N-nas"

Rockford, Ill.

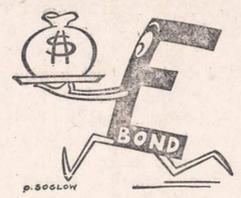
Rockfordo lietuviai nesigiria

ALT skyriaus susirinkime buvo pranešta, kad skyriaus pirmininkas puikiai pavyko. Pelno buvo gauta per 260 dol. Nesigiriant galime pasakyti, kad mums skirtą kvotą — 1000 dol. išpildė su kaupu. Buvo nutarta pasiūsti ALT Centru 150 dol. Taip pat pasveikintas mūsų pagarbos užsipelnęs lietuvis Mykolas Biržiška, pasiūčiant jam dovaną \$15.—Tat atliko skyriaus sekretorius P. A. Deltuva. Nusistatyta kartu su ALT skyriui priklausančiomis organizacijomis paimti globoti vieną Vasario 16-tosios Gimnazijos Vokietijoje mokini. Tam tikslui reikės dar organizacijų pritarimo. Neabejoju, kad pritarimas bus, nes tai labai gražus ir kultūringas sumanymas. Geri sumanymai, paremti negalais norais ir pasiryžimu, negali visai klūti.

Pasibaigus vasaros sezonui veikimas pereina į sales. Rymo Katalikų Susivienijimo 37 kuoparengia po būvį. Jis įvyks spalio 25 d. (sekmadienį) Kultūros Draugijos salėje. Prasidės

po pietų. Tat yra mūsų sąjungininkai. 37-ji kuopa priklauso ALT skyriui, prisideda prie visų gerų darbų ir savo darbais ir lėšomis remia Lietuvos laisvinimo darbą. Dėl to ir mes turime juos paremti. Atilankykime visi, ir aš būsiu. Žvalgas.

LINES BY SOGLOW

Do you want your future security served on a silver platter? Well, who doesn't. But it won't just happen, unless you do something about it. Today is the day to start saving toward that future through United States Defense Bonds. Today they are even better—they're more profitable—have a shorter maturity. And if you now have maturing Series E Defense Bonds, you can automatically continue to earn more interest by holding them up to as much as ten years longer. Yes, they're even better now! And today is a good time to invest MORE in profitable Defense Bonds.

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

Lietuvių Prekybos Namai

Mes kviečiame aplankyti mūsų prekybą ir palyginti mūsų prekių kokybę ir kainas, kad ir su "Didžiųjų", ištikus metus besitęsiančių išpardavimų kainomis. Per trumpą laiką ištiesa eilė mūsų klientų įsitikino, kad mūsų prekės aukštos rūšies, be užprašymo žemomis kainomis.

Leiskite mums patarnauti Jums vieną kartą ir Jūs liksite mūsų nuolatiniams klientais.

PAVYZDZIAI:

- 5 dalių chromo virtuviniai stalai, Formica viršus \$4950
Porcelano Cas Range (virimui krosnys) \$8950
Šildymui krosnys, 4-5 kambariams (alyva ar gazu) \$6900
Rašomieji stalai, Walnut ar Mahogany \$3900
Knygomos spintos su stiklo durimis \$2900
Šaldytuvai, Refrigeratoriai, Westinghouse
6 kubiškų pėdų \$1990
Kilimai, grynų vilnų, žymiausių
Amerikos fabrikų \$6900
3 dalių miegamo kamb. moderniški baldai, šviesios, Walnut arba Mahogany spalvos \$13900
2 dalių svečių kambario, Nylon Frیره, minkšti baldai \$13900
Ant grindų pastatomos lemos \$1600

Neleiskite sunkiai uždirbto dolerio veltui, pirkite tik įsitikinę perkamo daikto kokybę už realią vertę. Mes neprečiausime menkaverčiais ar su broku baldais, kad pirmą pripildyti savo santėlius, o vėliau skelbti "piguosius" išpardavimus ir aukšta nusimanančiam pirkėjui įkišti bevertį daiktą — mažia kaina.

Teisingas patarnavimas ir be užprašymo kainos—mūsų įmonės tikslas ir obalsis.

PREKIAVIMO LAIKAS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9 val. ryto iki 9:30 val.
Kitomis dienomis 9 val. ryto iki 6:00 val. vakaro.
Sekmadieniais 11 val. ryto iki 5 vakaro.

FURNITURE CENTER, Inc.

3222-24-26 SO. HALSTED ST.
Telef.: VICTORY 2-4226

Chicago Lietuvos Klubų ir Draugijų 1952 m. Valdybos

MARQUETTE PARKO NAMU SAVININKŲ ORGANIZACIJOS 1952 METŲ VALDYBA: Pirmininkas Juozapas Balčiūnas, 7253 So. Sacramento Ave., GR 6-5078; Vicepirmininkas Antanas Stankus, 7229 So. Fairfield Ave., WA 5-3972; Nutarimų rašt. Frank Bakutis, 2803 W. 69 St., HE 4-4638; Fin. rašt. Petras Kenutis, 5015 W. Quincy St., CO 1-5270; Kasierius Dominikas Bredelis, 6751 South Campbell Ave.; Maršalka Aleksandras Dulcius, 6401 So. Campbell Ave. Korespondentas: Ona Svirmickas, 2512 W. 69 St., HE 4-0290. BOARD OF DIRECTORS: Kazimieras Brazaitis, 7212 S. California Ave., Antanas Kardelis, 7136 So. Mozart St., PR 6-2342; Ona Svirmickas, 2512 W. 69 St., HE 4-0290. Susirinkimai yra kiekvieno mėnesio 4 ketvirtadienį 7:30 val. vakaro. Friendly svetainėje, 2548 W. 69th St.

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: Pirm. V. Kristijūnas, 6928 So. Union Ave., tel. CE 3-5635; Vicepirm. F. Povilaitis, 9328 So. Rhodes Ave., tel. PU 5-7114; nut. rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd St., Cicero 50, Ill. tel. OL 2-8243; fin. rašt. A. Grinčevič, 4540 So. Washenaw Ave.; išdinininkas Mrs. Adela Burba, 6328 So. Eggleston Ave., tel. DO 3-5165; kasos globėjas A. Jonikas, 2617 W. 43rd St., tel. YA 7-8183; korespondentas J. Balčikas, 1414 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill. tel. TO 3-8534; maršalka Mrs. A. Povilaitis, 9328 Rhodes Ave. Klubo susirinkimai įvyksta kas ketvirtą nedėlidienį kiekvieno mėnesio Vengeliuokio svetainėje, 4500 So. Talman Ave., 1 val. po pietų.

MORNING STAR KLUBO 1952 M. VALDYBA: Stanley Jacobs, pirm., 2050 Pierce Ave., Chicago 22, tel. HU 6-0324; John Benekaitis, vicepirm., 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; A. Valskis, nutar. rašt., 3259 Pierce Ave., tel. AL 2-0239; Stanley Buneckis, finansų rašt., 1701 N. Pulasky Rd., tel. DI 2-5117; John Draugelis, kas., 1701 N. Pulasky Rd., tel. DI 2-5117; John Radiauskas, kontrolės rašt., 1646 N. Bell Ave.; Sylva Vaskelis, izdo glob., 3308 Evergreen Ave.; Kaz. Vikanis, maršalka, 2938 N. Melvina Ave., tel. NA 2-1937. Susirinkimai įvyksta pirmą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, 3600 North Ave.

ZEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: Steponas Narkis, pirm., 4353 So. Talman Ave., tel. Virginia 7-1279; Antanas Jusas, pirm. pagalb., 2131 W. 24th St., tel. Frontier 6-4416; Juozas Balčiūnas, nutar. rašt., 4344 S. Campbell Ave., tel. CLifside 4-7034; Paul J. Petraitis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CALUMET 5-9191; Mrs. Adela Burba, išdinininkė, 6328 So. Eggleston Ave., tel. DO 3-5165; Antanas Jonikas, kontrolės rašt., 2617 W. 43rd St., tel. YARDS 7-8163; Jonas Danis, maršalka, 6235 S. Long Ave., Oaklawn, Ill.; Steponas Narkis, korespondentas. Susirinkimai įvyksta kas trečia trečiadienį po pirmos kiekvieno mėnesio 7:30 v. vakare Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

LIET. KEISTUOČIO PASALPOS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: A. Valonis, pirm., 5671 So. Normal Ave., tel. WE 6-0211; F. Jakavičia, vicepirm., 3531 W. 5th Ave., tel. SA 2-4985; M. Krasaucas, nutar. rašt., 919 W. 33rd Pl. B. Shotas, fin. rašt., 7140 S. California Ave., tel. HE 4-1135; F. Mickas, kasierius, 4641 Archer Ave., tel. LA 3-9066; J. Simonavičius, kasos glob., 4531 So. Califormir Ave., tel. LA 3-9726; J. Guzdas, kontr. rašt., 3944 South Rockwell St.; V. Balsis, maršalka A. F. Wells, advokatas-patarnėjas, 59 W. Washington, tel. FI 6-2322; Dr. M. T. Strikol, daktaras kvotėjas, 4645 So. Ashland Ave., tel. YA 7-4787.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS' AND BENEFICIAL CLUB 1952 METŲ VALDYBA yra š: Pirmininkas Larry A. Lubik, 2602 W. 47th St.; Pirm. pagalb. V. Butkus, 4012 Archer Ave.; Nutarimų rašt. Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; Fin. nansu rašt. Bernice Zemulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; Kont. rašt. Aleks. Kvedaras, 4246 So. Maplewood Ave.; Kasos globėjas Alfons Masilius, 3252 S. Halsted St.; Kasierius Kazimieras Kazlauskas, 2910 W. 40 Pl.; Maršalka Fr. Sova, 4201 S. Maplewood Ave.; Dr. kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave.; Korespondentas A. Jusas, 2131 W. 24th St. Susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio (3) sekmadienį, 1 val. popiet. Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. J. klubą pirmą kartą vyrai ir moters nuo 16 iki 58 metų amžiaus lygiomis teisėmis.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJA APSVIETA 1952 METŲ VALDYBA yra tokia: Marie Zolpėnė pirminikė, 3554 So. Halsted St. Chicago (9), tel. YA 7-2576; Stasė Silickienė, vicepirminikė, 7131 S. Normal Ave. (21); Sophia Puniskienė, protokolu raštininkė, 2605 W. 43rd St. (32), LA 3-9623; Magdalena Visčiulienė, finansų rašt., 5118 N. Ottawa Ave. (34); Anastazija Valancienė, išdinininkė, 5702 So. Emerald Ave. (21); Marė Erdziulienė, izdo globėja, 5610 So. Maplewood Ave. (29); Magdalena Petravičienė, tvarkdarė, 4934 So. Artesian Ave. (32); Pearl Kuraskienė, ligonių lankytoja, 941 W. 33rd St. (8); Ona Wainauskienė, ligonių lankytoja, 3249 South Green St. (8); Jadvyga Vilkaitienė, korespondentė, 4310 South Lake Ave. (37). Lietuvių Moterų Draugijos Apšvieta susirinkimai įvyksta kas antrą ar trečią dieną Sandaros svet., 840 West 33rd St. 8 val. vakare. 2-7319.

CHICAGO LIETUVIŲ SUVALGIKIŲ DRAUGIJOS 1952 METŲ VALDYBA: Pirm. Ant. Jusas, 2131 West 24th St., FR 6-4416; Vicepirm. J. Gurgžda, 3944 S. Rockwell St.; Nut. rašt. V. Juska, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; Fin. rašt. N. Wilcop, 4443 South Rockwell St., YA 7-4472; Izd. J. Puniska, 2605 W. 43rd St., LA 3-9623; Kontr. rašt. O. Svirmickas, 2512 W. 69th St., HE 4-0290; Maršalka K. Karpis, Korespondentas A. Jusas. Draugijos susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio ketvirtą trečiadienį 7:30 val. vak. Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd St. Choro valdyba: Antanas Janus, 2308 W. 23rd St. (pirm.), O. Svirmickas, 2512 W. 69 St., HE 4-0290 (sekr.), M. Endziulis, 5610 S. Maplewood Ave. (knygų prižiūrėtojas).

1-to WARDŲ LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: garbės pirm. St. Dambro 56 E. 101st St.; pirm. Peter Wilson, 10019 So. Lafayette Ave.; vicepirmininkas Y. Pievarunas, 22 E. 101st Place; vicepirm. Matilda Barniškis, 9424 So. Burnside Ave., nut. rašt. J. Skeivys, 9424 S. Burnside Ave.; fin. rašt. B. Liudkevičia, 134 E. 110th St.; kasininkas J. Brukinis, 42 W. 15th St.; kasos globėjas A. Laurutanas, 1050 So. Indiana Ave.; ir Mrs. Linkienė maršalka J. Labzintis, 10826 So. Wabash Ave.; koresp. B. Barniškis, 9424 So. Burnside Ave. Susirinkimai įvyksta kas trečia antradienį (utarninką) kiekvieno mėnesio, parapijos svetainėje, 10800 So. Wabash Ave.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: John B. Benekaitis, pirm., 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; Mikė Cepulevičius, vicepirm., 3327 W. LeMoynne St., tel. SP 2-7903; Anton Lungveicz, užr. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. HU 6-2265; Stanley Buneckis, finansų rašt., 2309 N. Springfield Ave., tel. AL 2-1522; Paul Mikasietis, išdinininkas, 4207 N. Linden Ave., tel. FA 5-0256; Anton Kuprevicz, maršalka, 5431 W. Drummond Pl. tel. NA 2-0107. Susirinkimai įvyksta kas trečia trečiadienį 8:00 v. vak., 3600 W. North Ave.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ NAMU SAVININKŲ BRIDGEPORTE 1952 METŲ VALDYBA: Pranas Dikšas pirm., 3341 Iltuonica Ave. YA 7-8573; S. Kunevicia vicepirm., 4 A. Kaulakis nut. rašt., 3247 Emerald Ave., CA 5-3016; Thomas S. Jenulis fin. rašt., 3430 So. Morgan St., YA 7-4863; M. Masionkas, išdinininkas, 3244 So. Maple Ave., Berwyn, Ill.; Jurgis Paraška izdo globėjas; Mrs. Kazimiera Dosiuka, maršalka, Krzyz Gugis, advokatas, 2233 So. Halsted St., YA 7-0818. Susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio antra antradienį Chic. Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted, 7:30 v. vak.

LIETUVISKOS TEATRALISKOS DRAUGYSTĖS ROTOS No. 1 1952 METŲ VALDYBA: Albert Tamasius, pirm. pirmininkas; Anna Casey, pirm. pagalb. pirminikė; Frank Opulskas, nutarimų rašt.; Thomas Salkauskas, finansų rašt.; Margaret Kanis, kontrolės rašt.; Elizabeth Tamson, kasos pagalb.; Justis Yuskėnas, kasierius; Tadas Selickas, durų sargas; Tadas Selickas, ligonių lankytojas; Joseph Bartkus, teisėjas; Elizabeth Tamson, kvotėjas rašt.; Frank Opulskas, korespondentas, 3955 Archer Ave., Chicago 32, Ill.

KRAKISKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: Felix Platkauskas pirmininkas, 4019 S. Rockwell St., tel. LA 3-0933; Mikė Kacėnskas vicepirm., 6924 So. Artesian, tel. PR 6-9337; Alex Kvedaras nutarimų rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joseph Bložys turtu rašt., 3839 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Lankauskas izdinininkas, 3442 So. Lowe Ave.; M. Starone organizatorė, 4002 So. Rockwell St. Susirinkimai šaukiami kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. popiet. Leo Piras svet., 4639 So. Rockwell St. Nariams pirmą kartą vyrai ir moters lygiomis teisėmis.

CICERO PAGERINIMO (improvement) Klub Valdyba 1952 metams: J. Kimbark pirm., 1613 So. 49th Ave., tel. TO 3-6593; J. Tarulis vicepirm., 1430 So. 50th Ct., tel. OL 2-0312; C. Genis, nut. rašt., 1611 So. 49th Ct., tel. TO 3-6169; J. Balakas, fin. rašt. ir koresp., 1414 So. 49th Ct., tel. TO 3-6534; K. Leudanskas, izd., 1440 So. 48th Ct.; G. Pocius, kontr. rašt., 1807 So. 49th Ct., tel. TO 3-6445; R. Račasienė, izdo glob., 1339 So. 50th Ave.; J. Takažauskas, maršalka, 1336 So. 48th Ct. Susirinkimai įvyksta kas antrą ar trečią dieną Liet. Liuosybės svet. Priimami visi namų savininkai.

SLA 63 KUOPŲ VALDYBA 1952 Pirm. P. Kurzikauskas, 10019 So. Lafayette Ave.; vicepirm. J. Kloinis, 8858 S. Cottage Grove Ave. finansų rašt. ir organizatorius A. Laurutanas, 10530 S. Indiana Ave. nut. rašt. P. Kurzikauskas, 5 W. 112th Place; kasininkas E. Snarskis, 610 E. 88th St.; kasos globėjas: M. Simonienė, 716 E. 92nd Place, ir E. Lazinkienė, 514 E. 89th Place; dirnininkas T. Boliauskas, 515 E. 91st Place; daktaras kvotėjas Dr. Makaras, 11750 So. Parnell Ave.; korespondentas E. Vilkas, 11600 So. Lafayette Ave.

TEISYBES MYLETOJU DRAUGYSTĖS 1952 METŲ VALDYBA Joe Balcunas pirm., 7153 S. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; P. Kenutis vicepirm.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 Emerald Ave. tel. CA 5-3016; Felix Kasper fin. rašt., 3534 S. Lowe Ave.; Frank Bakutis izd. ir ligonių prižiūrėtojas, 2603 W. 69th St. HE 4-4638; S. Stanevicia kontr. rašt.; J. Antanaitis izdo globėjas; J. Stumbrius maršalka; Dr. J. P. Poška daktaras kvotėjas. Susirinkimai yra kiekvieną mėnesį antrą sekmadienį 1 val. po pietų Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Nariai priimami vyrai ir moters nuo 18 iki 50 metų.

LIETUVIŲ RASŲTOJU DRAUGIJS 1952 METŲ VALDYBOS ADRESAI: Benys Babrauskas, pirm., 1436 So. 50 Ave., Cicero, Ill.; Vincas Ramonas, vicepirm., 839 West 33rd Place; Povilas Gaucys, vicepirm., 5741 So. Loomis Blvd.; Alvydas Baronas, sekret., 4832 W. 14th St., Cicero, Ill.; Stasys Tamalaitis, izd., 1703 So. Ruble St.

NASLIU KLUBO VALDYBA 1952 METAMS: Pirmininkas Mamertas Petrauskis, 1810 So. Springfield Ave.; vicepirm. Walter Trusk, 2441 W. 43rd St. s. prot. rašt. A. Grincevica, 4540 S. Washenaw Ave., fin. sek. John Jucevicius, 2624 Montgomery St.; izd. Allan Wittis, 4469 Archer Ave.; izdo globėjas Kazimieras Kazlauskas, 2910 W. 40th Place; maršalka John Mestkis 1515 S. 49th Ave., Cicero 50, Ill. Susirinkimai kiekvieną mėnesio penktadienį 7:30 val. vak. Vengeliuokio svetainėje, 4500 So. Talman Ave.

JONISKIŲ LABDAROS IR KULTŪROS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: pirmininkas J. Gasparaitis, 5356 S. Richmond St.; vicepirmininkas Alf. Masilius, 3252 So. Halsted St., tel. VI 2-7319; protokolu rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd Ct., Cicero, Ill.; finansų rašt. F. Cepulis, 3510 W. 63 St., tel. RE 5-0243; kasierius J. Vibel, 4447 So. Emerald Ave., tel. EN 4-4380; I. Kasos globėjas K. Kazlauskas, 2910 W. 40th Pl., tel. VI 7-6275; 2. Kasos glob. A. Jonikas, 2617 W. 43rd St., tel. YA 7-8183. Korespondentas Alf. Masilius, 3252 S. Halsted St., tel. VI

Dr. Ant. Rudokas. (I. D.) tikrina akis, pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus. 4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill. Tel.: YARDS 7-1881. Prima: Vakareis nuo 6 iki 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietu. Treč. ir Sekmad. pagal susitarimą.

KAZYS ČESNAUSKAS GENERAL CONTRACTOR. Sugeriu naujus namus ir atlieku visokius namų remontus. Darbas garantuotas. Telefonas: LAFAYETTE 3-3306. Skambinti nuo 6 iki 9 val. vak.

Joseph O. Bruska GENERAL INSURANCE BROKER. 2338 S. St. Louis Ave. FIRE • AUTO • CASUALTY PLATE GLASS • LIFE. OFF. CE. 6-4041 RES. RO. 2-2337

RAKANDAI Ir Visi Kiti Namų Reikmenys. PIRKTI IS PROGRESS Bendrovės Krautuvės. Gračiau Atrodo, Ilgiau Tarnauja, Mažiau Kainuoja. Nes Šios Įstaigos Vadovybės Tarnauja Žmones Turėdami 40 Metų Patyrimo Šioje Prekyboje.

Kada Ateina Reikalas Pirkti Įvairius Namų Reikmenis, kreipkitės į šią ERDVIA ir PATOGIA SENIAUSIA LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ. PROGRESS FURNITURE CO. 4181-83 ARCHER AVE. Tel. LAFAYETTE 3-3171 Brighton Parko Kolonijoje

Susisukęs, susiritęs, Kas "Naujienų" nėra lietus. Kaip žinutė, taip skelbima. Mes "Naujienose" talpinam. 5—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —MONDAY, OCTOBER 13, 1952

Savings Accounts Insured Semi-Annual Dividends CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 1542 South Halsted Street Chicago Heights, Illinois Phone: SKYLINE 4-4700

Montrealio žinios

Gimnazijos rėmėjų skaičius didėja

MONTREAL, Kanada.—Gauta iš A. Vartų parapijos klebono, kun. Kubiliaus, 20 dol. gimnazijai remti. Įteikdamas auką, kun. Kubilius, tarp kitko, pareiškė: „...šelpiti reikia ne pagal religinius ar kitus įsitikinimus, bet pagal darbštumą, tvarkingumą, o ypač atsivėlgti į neurtinguosius.“

Tai įsidėmėtinas pareiškimas. Toje pat parapijoje lapkričio 2 d. yra paskirta bažnyčioje rinkliava gimnazijai remti. Nuosirdi padėka.

Pr. Šimelaitis.

Šeštadieninės mok. komitetas

Spalio 4 d. perrinktas šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas. Į naują komitetą išrinkta p. Zubas, p. Šipeliene ir p. Grybaitienė.

Paskutinius du metus komitetui vadovavo p. Vazilinskas, kuris pasižymėjo dideliu taktu ir tolerancija.

Mokslo metų pradžia

Prasidėjus mokslo metams, Montrealio netik aukštesniosiose mokyklose, bet ir universitetuose lietuvių skaičius didėja. Įvairių amatų ir kalbų kursuose taip pat nemažai lankosi lietuvių, ypač naujųjų ateivių.

Spalio 4 d. St. Willibrood bažnyčioje įvyko diplomų įteikimas baigusiems Willibrood High school.

Minėtą mokyklą II-ju baigė Algirdas Kličius, gyv. 1242 Argyle Ave. Verdune. Tą naujųjų ateivių sūnus, pasižymėjęs darbštumu, tvarkingumu. Vasaros atostogų metu dirbo Canada Packers ko.

Šiuo metu lanko McGill universitetą. Jo sesuo ir jauniausias broliukas taip pat mokosi. Garbė p. p. Kličiams, kurie sunkiai dirbdami, mokina vaikus.

KL Taryba

Išrinkus KL Bendruomenę, KL Taryba išleido atsišaukimą, kuriuo užakcentavo savo tolimesnių veikimą, pareiškė, kad artimiausiu metu bus susauktas skyrių atstovų susažinimas.

KL Tarybos veiklą galima pateisinti tik kaip „Nepriklausomos Lietuvos“ leidimą, o visos kitos jos funkcijos jau yra perėmusios naujai išrinktoji krašto taryba.

Ruošiamasi bažnyčios statybai

Aušros Vartų parapijos klebon. Kubilius pradėjo asmeniškai lankyti kiekvieną lietuvių, atsiklausdamas, kokia suma prisidės prie naujos bažnyčios statybos.

„Kazin ar tikslinga. Ar šiuo metu neturime kaip lietuviai ir krikščionys didesnių uždavinių? Ar negeriau būtų papenėti senelius ir ligonius, likusius tremtyje? Pagalvokime.“

Lankėsi LSS-gos Kanadoje LCK-to sekretorius, drg. B. Bedarfas. Jis aplankė idėjos draugus, su kuriais turėjo pasitarimą. Lankėsi „N. L.“ redakcijoje ir turėjo pasitarimą su kitomis grupėmis.

Gaila, kad laikas neleidžia apsilankyti visus idėjos draugus ir prijauniančius.

—Pagiris.

Padovanojo Pulaskio paveikslą

Gen. Pulaskio mirties sukakties proga pereitą savaitgalį buvo Nobel Elementary School, 4127 Hirsch, padovanotas paveikslas, vaizduojantis generolo mirties sceną revoliucijos metais Savannah. Paveikslą padovanojo Mrs. A. Szudarski, Polish Women's Alliance of America Illinois skyriaus pirmininkė.

Paprastai kas met šį sąjungą padovanoja artistinį paveikslą mokyklai, švenčiant šio revoliucijos generolo mirties dieną.

6—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —MONDAY, OCTOBER 13, 1952

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Demokratatai ruošia priešrinkiminį mitingą

Ir vėl Roselando ir apylinkės lietuviai turės progos matyti ir išgirsti gerus kalbėtojus. 9 Apylinkės (Ward) Lietuvių Demokratų Klubas sekmadienį, spalio 26 d., 3 val. popiet ruošia prakalbas Visų Šventųjų parapijos svetainėje, 10806 So. Wabash Ave., Roselande.

Dalyvaus žymūs kalbėtojai, svarbnieji demokratų partijos sąrašo atstovai: kandidatas į Illinoisaus gubernatorių Sherwood Dixon, kandidatas į valstybės sekr. Edward J. Barrett, kandidatas į Cook apskrities valstybės gynėjus (state attorney) John Gutknecht. Iš lietuvių kandidatų kalbės kandidatas į teisėjus adv. A. F. Wells ir keli kiti.

Šiuos kandidatus parėmė darbininkų unijos — AFL ir CIO, taip pat profesionalai ir biznierių — didieji ir mažieji. Visi žmonės nori geros valdžios, o demokratų partijos sąrašą kandidatuoja geri žmonės.

Turime neužmiršti, kad, demokratų partijai valdant kraštą, žmonių gyvenimas pagerėja. Todėl piliečiai turi pasistengti, kad ir per ateinančius rinkimus būtų išrinkti demokratų kandidatai — į JAV prezidentus Adlai E. Stevenson ir kiti demokratų kandidatai.

Demokratų laikais žmonių gerovė pakilo. O ką turėjom respublikonų laikais? Priešiminkim Hooverio laikus, kada netekom darbų, praradom turtus. Matyt, jus jau pamirštam, nes buvo į kongresą išrinkta daug respublikonų, kurie nori darbininkus suvaržyti. Kainas kelia, unijas nori griauti.

Šiandien, demokratams kraštą tvarkant, darbininkai turi darbų, kiek nori, biznierių daro gerą biznį, taisto biznio vietas, gražina krautuves, kompanijos stato fabrikus, kitus remontuoja. O respublikonų laikais darbai nėjo, fabrikų langai buvo išdažyti, durys užkalto ir paroduotuvės merdėjo. Jei norim gero gyvenimo, turim balsuoti už demokratus, ne už respublikonus.

Kviečiame į prakalbas įsitinkti, kokie yra demokratų kandidatai. Ateikite patys ir atsiveskite draugų. Bus ne tik geri kalbėtojai, bet ir gera kita, muzikinė, programa. Po to bus vaišės, svečiai gaus dovanų. Klubas yra susidaręs gerą vardą tiek lietuvių, tiek svetimtaučių tarpe, ypač didelį mitingą su ruošė 1950 m. Be kitų, yra mitingė kalbėjęs ir dabartinis kandidatas į JAV prezidentus A. Stevensonas. Rozlendietis

TARPGRUPINIS SUSIRINKIMAS

Rugs. 14 d. popiet Raimond kopolycios salėje, 816 W. 31 St., buvo pirmas gausus susirinkimas, kur dalyvavo evangelikai, reformatai, katalikai ir kitokių tikybų išpažintojai.

Į susirinkusių pirmiausia prabilo sambūrio kvietėjas dvasiškis J. Frank, po to kalbėjo Algirdas Jurėnas, S. A. Giniotis, K. Burbulis iš Grand Rapids, Mich., V. Kavolis ir kt. Iš kalbų iškilo artimo meilės pabrėžimas. Tokie pamokymai būna kas sekmadienį, 3:30 val. popiet.

Giedojimo, muzikos atlikėjai buvo ponios G. Variakojienė, A. Jurėnienė ir K. Burbulienė jos; giedojo duetas, o prof. Jakubėnas joms akompanavo. Taip pat buvo Arlene Frank pianistė, Alfred Frank gitaros meistras ir kt.

Iš pamokslininkų teko nugalėti, kad panašūs pamokymai bus įvesti kiekviename lietuvių gyvenime rajone. Rep.

Roselandas

Bus vakaras su „Svetimomis plunksnomis“

Balfo 57 skyrius, padedant vietos organizacijoms, kruopščiai ruošiasi vakarui, kuris įvyks spalio 19 d. 5 v. v. liet. parap. salėje, 10836 So. Wabash Ave.

Aktyvę iš Indianas Harbor artistai suvaidins irijų veiksmy komediją „Svetimas plunksnas“. Jaunų Moterų Klubas yra pasirengęs dalyvius vaišinti lietuviškomis ir amerikoniškomis tortomis — keksais. Muzikantai — Bartkus, Mačys ir kiti — žada groti iki iškritimo (gerai, kad naujai atremontavo salę).

Inž. L. Juška (čia gimęs) nupiešė skelbimus, kurie mirga marga Roselande. St. Juška išvažinėjo visą „Rožių žemę“ ir apylinkes beorganizuodamas loteriją. Sako, „gerai sekasi“, daugiasia fantų gauta degtinės.

Gerai, kad atsiranda energingų žmonių, kurie imasi organizuoti tokį didelį ir įdomų vakarą, kad ir metuose kartą.

Iki pasimatymo.

Jūsų koresp. K.

Cicero

Lietuvių gimnazijos Vokietijoje rėmėjai

Ciceroje susiorganizavo dar vienas būrelis asmenų, kurie pasizadėjo kiekvieną mėnesį, pradedant spalio mėn., savo aukomis išlaikyti vieną Diepholzo lietuvių gimnazijos mokinį. Ties rėmėjai yra: A. Alminas, A. Banys, J. Betkauskas, V. Dailionis, I. Grigaliūnas, J. Gudonis, M. Karlikauskas, I. Kazlauskas, K. Klinauskas, K. Kygnas, A. Lapkus, P. Maldeikis, A. Mancevičius, J. Stonkus, J. Šiaučiūnas, V. Vitkauskas, A. Žebrauskas, J. Dekeris ir... X. Y.

Bus vaidinama „Anna Christie“

Pavasarij sukūlis platų atgarsį Eugene O'Neill drama „Anna Christie“ čicagiečiams paskutinį kartą bus vaidinama spalio 26 d., sekmadienį, 3:30 v. v. International House salėje (kampos 59-tos g. ir Dorchester).

Veikalą pastatė Jurgis Blekaitis, sceninį pavėdalą suteikė dail. Albinas Bielskis, pagrindinę vaidybinę naštą neša aktorė Irena Nivinskaitė, Vytautas Valiukas ir Vytautas Juodka. n.

Floridos saulėje dienas galima leisti be darbo, bet nuobodų NAUJIENŲ. Patyrę vasarotojai išvažiuodami į pietus, liepta ter suintineti ir NAUJIENAS.

CHARLES GALKUS

Gyv. 5649 So. Aberdeen Street Mirė 1952 m. spalio 11 d., 9:55 val. vakare, sulaukęs 57 metų amžiaus. Gimęs Šiauliu apskr., Joniškių parapijoje.

Paliko nuliūdę žmona Rose, pagal tėvus Kentrus, dukte Bernice Demacek ir žentas Harold, California; teta Mary Linkevičius; dvi pusseserės: Mary Schabowsky, jos vyras Ray ir Valeria Linkevičius; giminė Feliksas Motuzas ir jo šeima; uošvienė Veronika Paletis, svogeris Frank Kentrus; Lietuvoje liko brolis; daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė prie Chicagos Lietuvių Draugijos ir CTA unijos. Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 1 val. popiet Kenny kopolycioje, 5438 S. Halsted St. Trečiadienį, spalio 15 d. 10:00 val. ryto bus lydimas iš kopolycios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a.a. Charles Galkus giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Dukte, Žentas, Brolis, Pusseserės, kiti Giminės.

Laidotuvų Direktorius L. Bukauskas. Tel. Commodore 4-2228.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Rathbun renkasi štabą

Naujasis miesto nusikaltimų komiteto vyr. advokatas Rathbun pareiškė pasirinksiąs visus naujus savo bendradarbius.

Apie jo pasirinkimą vyriausią komiteto tarytoją Gallagher sakoma, kad jo pavardė busvisi slaptame valst. gynėjo Boyle štabo bendradarbių sąrašė. Jis ten gaudavęs po \$400 per mėnesį nuo 1950 m. kovo 30 d. Nors demokratų partija remia ir Cook apskrities valstybės gynėjus teisėjo Gutknecht kandidatūrą, Callagher sakosi pasilikąs ištikimas Boyle rėmėjams.

Ward bus teisiamas

Liudininko nurodytas Ward, FE-UE unijos pareigūnas, kaltinamas McCormick įmonės nestreikavusio darbininko Foster užmušimu, antradienį bus teisiamas. Policija ieško patvirtinamųjų įrodymų.

Ward taip pat buvo pakaltintas užpuoles užmušimo tikslu nestreikuojantį W. Wright rugšėjo 15 d. ir apmušęs jį beizbolo lazda.

Skubą gydytojai skundžiasi sulaikomi

Nemaža atsitikimų, kad naktį gydytojai pašaukiami greitomis vykti pas ligonį. Beskubėdami važiuoti automobiliu, jie esti policijos sulaikomi, ir gauna tiketus. Chicago Medical Society skundžiasi miesto tarybai, kad tuo būdu gydytojai trukdomi atlikti savo pareigą. Reikia sudaryt gydytojų tikrinimo tarybą, kuri nustatytų, už kuriuos tiketus gydytojas gali būti ištikrųjų baudžiamas.

JONAS KRUEGER

Mirė 1952 m. spalio 10 d., 10:30 val. vakare, sulaukęs 78 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kretingos apskr. ir parapijoje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Paliko nuliūdę: Draugai ir pažįstamieji. Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips kopolycioje, 3307 S. Lituania Ave.

Antradienį, spalio 14 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš (kopolycios) į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a.a. Jono Krueger draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Draugai ir Pažįstamieji.

Laidotuvų Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. Yards 7-3401.

PETRONĖLĖ GLAVECKIENĖ

po pirmu vyrų KUDIRKIENE (pagal tėvus NADABINSKAITĖ) 7138 S. Talman Ave.

Mirė 1952 m. spalio 11 d., 3:00 val. ryto, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Marijampolės apskr., Liudvinavo parap., Vaitiškių kaime.

Paliko nuliūdę: vyras Baltramiejus, 8 sesers vaikai: Juozapas, Petras, Vincas, Antanas, Jonas, Ana Gelbudai ir jų šeimos; Juozapas ir Jonas Juškauskai ir jų šeimos Argentinoje; pusseserės Julijona Juknelienė ir jos šeima Ssheboygan, Wis.; pusseserės vyras Juozapas Šalčius, dukte Kazimierė sesuo M. Dorothea; sūnus Stanislovas ir jo šeima Clearwater, Fla.; pusbrolio žmona Elzbieta, Pukienė, sūnus Algirdas ir dukte Aldona Leslie Grand Rapids, Mich. ir jų šeimos; pusbrolio sūnus advokatas Antanas Ollis su šeima; brolienė Marijona Makaras. Lietuvoje liko sesers dukte Marijona Galvičienė ir šeima. Daug kitų giminių...

Priklausė Apaštalytės Maldos draugijai ir Šv. Barbaros draugijai; Šv. K. A. 8 sk. rėmėja. Kūnas pašarvotas Mažeika & Evans, 6845 S. Western Ave. Antradienį, spalio 14 d. 8:30 val. ryto bus lydimas iš kopolycios į Gimimo Panelės šventčiausios parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a.a. Petronėlės Glaveckienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Vyras, Sesers vaikai, Pusseserės, Pusbroliai, Giminės. Laidotuvų Direktorius Mažeika & Evans. Tel. Republic 7-8600.

Teis vandalus

CTA nusistatė bausti vandalius, kurie pastaruju metu smarkiai apgadina jos susisiekimo priemones — išdauso autobusų langus, sugadina sėdynes ir t. t. Nusistatyta tokius vandalius bausti iki \$200 ir 6 mėnesių kalėjimo bausme arba abiem kartu. Manoma, kad tokiuose žygdarbiuose dalyvauja ir mokiniai.

Už vandalių nurodymą skiriamas \$25 atlyginimas.

Netaupomi miesto pinigai

Vadinamasis „Māzasis Hooverio komitetas“ rado, jog miesto valdyba \$218,000 per daug išleidžianti per metus. Tai atsitinka dėl to, kad kai kurie darbai dvigubai atliekami arba ir šiaip netinkamai bei neefektyviai pinigai sunaudojami. Pavyzdžiui, esą atskiri inspektoriai šaligatviams ir atskiri gatvėms prižiūrėti.

Išvažiavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIENOSE paskelbta įdomi ir šviežia žinia. Užrašyk jam šį dienraštį.

PRANEŠIMAI USIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

CICERO PAGERINIMO (Improvement) Klubas susirinkimas įvyks antradienį, spalio 14 d., Liuosybės svetainėje, 8 val. vak. Nuosirdžiai kviečiame visus namų savininkus dalyvauti susirinkime, nes bus labai daug svarbių klausimų.

—J. Balakas, rašt. SUSIVIENIJIMO Lietuvių Namų Savininkų Bridgeporte mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, spalio 14 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Vasarą neturėjom susirinkimų, tad dabar kviečiami visi nariai atsilankyti. —A. Kaulakis, rašt.

Dvieju metų Mirties Sukaktis a. + a.

KAZIMIERAS PIAULOKAS gyv. 79th ir Garden Lane, Justice Park, Ill.

Mirė 1950 metų spalio mėn. 14 d. 12:25 val. sulaukęs senatvės. Gimė Lietuvoje, Kretingos apskr., Andrejavo par. Ležių kaime. Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Paliko nuliūdę: žmona Ona ir sūnus Kazimieras, kurie persikyrė su šiuo pasauliu š. m. birželio 23 ir 24 d.; sūnus Sam ir marti Stella; dukte Mary, žentas Joseph Lane; anūkas Leon ir du pranūikai: Judy ir Dennis; sesuo Morta Jonelis; pusbrolis Povilas Užgalis ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Mūsų brangiajam Kazimierui pagerbti bus laikomos Šv. Mišios St. Martha's bažnyčioje, esančioje Morton Grove, Ill., 1952 m. spalio mėn. 14 d. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus pasimelsti už vėlionies sielą.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

—Užželė tie takeliai, Katrais tu vaikščiojai, Nuliūde tie nameliai, Kurios tu mylėjai.

Nuliūde lieka: Dukte, Sūnus, Žentas, Marti, Anūkas, Pranūikai ir Giminės.

LOVEKIS Siunčiam Gėles, Telegramus, Viskas Pasamtu Dale
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 8316 SO. HALSTED ST. Tel. Yards 7-7368

URBA Gėlės Mylimiesiems, Vestuvėms, Žanietams, Laiške. v 6 m s. Papuoš. mams
GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-8890 arba 3-6970

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuviams ir dėl kitų visokių papuošimų. 6901 SO. WENTWORTH AVE. Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linkamumo ar Hūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išrinkti ROY E. PETRO (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue POrtsmouth 7-9821

LIUDĖSIO VALANDOJ Seukite **MAŽEIKA & EVANS** LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI 6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and Republic 7-8600-8601 Parking Facilities. Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rašime kopolycia arčiau jūsų namų

A. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 6812 So. Western Avenue 1410 South 50th Avenue CICERO, ILL. TELEFONAI: GRovehill 6-0142 • HEmlock 4-2644 • TOwnhall 3-2109 **KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE**

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA **AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ** 4605-07 SO. HERMITAGE AVE. Tel. Yards 7-1741 ir Bishop 7-9481 4330-34 SO. CALIFORNIA AVE. Telefonas Bishop 7-9719 **MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS** Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kHz

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvų Direktorių Asociacijos **AMBULANCE PATARNAVIMO DIENĄ IR NAKTĮ** * **TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE**

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVE. Phone Yards 7-3401

PETRAS P. GURSKIS 659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE 1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1008

J. LIULEVIČIUS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-8572

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1136-1139

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone Yards 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS 1646 W. 46th STREET Phone Yards 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ 2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE. Virginia 7-6672 PULLman 5-1270

L. BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228

GARSINKITES "NAUJIENOSE"

ZYMĖTINOS ISTORIJOS DIENOS

1939 m. rugsėjo 28 d. tarp SSSR ir hitlerinės Vokietijos įvyko paskutinis Lenkijos pasidalinimas. Tuo pasidalinimu Vokietija pasiėmė sau Varšuvą ir visas kitas žemes ir vakarus nuo Varšuvos, bolševikams teko kas nuo vokiečių liko. Ta pačia sutartimi bolševikai išsuderėjo sau visą Suvalkiją pagal Nemuną su trikampiu. Tas žemes anksčiau slapto susitarimu vokiečiai buvo numatę sau pasiimti. Kai ši sutartis buvo pasirašyta, Molotovas su vokiečiais Maskvoje puotaudamas pasakė, kad SSSR draugystė su Vokietija krauju sucentuota... Ir jis taip sakdamas buvo teisus, nes vokiečių parblokštą Lenkiją iš pasalų rugsėjo 17 dieną nelaukiant puolė rusai-bolševikai, įvardami peilį į jos pašoną. Šį bolševikų karą žygių Lenkiją Molotovas pavadino Lenkijos pavertę tautų išlaisvinimo žygiu. Tas pats Molotovas slaptose derybose su vokiečiais dėl Lenkijos ateities likimo nenorėjo nė kalbėti apie Lenkijos ateitį bet kuriame pavaldė valstybės atstatymą, kai vokiečiai jam apie tai užsiminė. Jo įsitikinimu tuomet Lenkijos likimas buvo visam ir galutinai išspręstas. Ateity galėjo dar būti kalba tarp Vokietijos ir SSSR dėl per Lenkiją einančių sienų išlyginimo. Politinio gyvenimo sutemose tuodu patiltes plėšikai svetimomis žemėmis dalinosi kaip savo.

Dėl Lenkijos likimo slapta SSSR ir Vokietija susitarė 1939 m. rugpiūčio 19 d. Tų pačių metų rugpiūčio 21 d. SSSR su Vokietija pasirašė dar tarpusavio nepuolimo sutartį. Kai Hitleris jau turėjo tas pasirašytas sutartis, jis rugsėjo 1 d. išprovokavo Vokietijos karą žygių Lenkiją.

1939 m. rugpiūčio mėnesį Lenkijos santykiai su Vokietija pradėjo irti, tuomet veikianči Varšuvoje SSSR pasiuntinybė ir ten buvęs SSSR kariuomenės

atstovas įvairiais būdais kiršino Lenkiją vokiečiams nenusileisti. Jie davė suprasti, jei kiltų karas tarp Lenkijos ir Vokietijos, tai SSSR dėl karo nepasilikytų nuošaly, o visai remtų Lenkiją. O kai jau ėjo slapto derybos tarp SSSR ir Vokietijos ateities likimo, tai SSSR pasiuntinybės atstovas Varšuvoje nuolat lankėsi Lenkijos užsienio reikalų ministerijoje įvairiai veikdamas jos politikus nepasiduoti vokiečiams. Kai slapto derybos tarp SSSR ir Vokietijos pasibaigė ir jos buvo vainikuotos slapto susitarimu kai ištikus viena kitą remti, tuomet SSSR pasiuntinybė Lenkijai veidmainingai pažadėjo duoti ginklą, jei ją pulstų Vokietija. Pora dienų prieš karą, SSSR pasiuntinybė Varšuvoje pranešė Lenkijos užsienio reikalų ministeriui, kad jis vyksta porai dienų į SSSR teritoriją pasikalbėti su savo vyriausybe telefonu dėl karinės pagalbos Lenkijai. Gi, SSSR kariuomenės atstovas Lenkijoje, tas tuo pačiu laiku pasisakė, kad vyksta į Maskvą organizuoti Lenkijai karą reikmenų transportą. Taip šlykščiai sukaltai SSSR pasiuntinybė provokavo Lenkijos karą su Vokietija!

Dabar dėka antrojo pasaulinio karo tos visos SSSR ir hitlerinės sukybės, klasa ir melas yra žinomos, jos rastaus dokumentais įrodytos.

Vokietija dėl tų buvusių jos nešvankių darbų ir karo žygių yra nubausta. SSSR ir toliau kitus provokuoja į karą ir pati karui stropiai ruošiasi. Pakelį į karą įvairiomis sukybėmis, melu ir klaida SSSR įsigali Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Rumunijoje, Vengrijoje, Bulgarijoje ir savo įtaka durtuovais palaiko ir įgyvendina dar kur kitur. Ir kas šlykščiausia, kad SSSR politikai sako einą į tuos kraštus laisvę nešdami žmonėms iš skurdo išliuosudami, tautos nepriklausomybę suteiki-

dami! Štai jie skelbiasi, kad Lenkija tik dabar esanti tikrai nepriklausoma valstybė, demokratiškai besitvarkanti ir laisve besidžiaugianti! Jos gyventojai juk negali atsigerėti dabar ten suklestėjusiu gražiu ir sočiu gyvenimu. Jie dabar taip įkalba, tiems Lenkijos gyventojams, kuriais, antrojo pasaulinio karo pradžioje, buvo pasidalinę hitlerinė Vokietija. Ir vos spėjo tada SSSR kariuomenė ikelti koją į Lenkiją, kai paskui ją įsalinge saugumo daliniai pradėjo jos gyventojus deportuoti į Sibirą. Tokių ten išvežė virš vieno milijono. O atitekusiose Lenkijos žemėse Vokietijai pradėjo šeiminkauti rudmarškiniai. Jie tuoj visus Lenkijos žydus uždarė į geto ir ten pradėjo juos naikinti. Visus kitus Lenkijos gyventojus paskelbė antraeiliais piliečiais. Galinėms dirbti, be jokios atodairos rudmarškiniai gabeną Vokietijon sunkiems darbams. Lenkams buvo paskirtos mažiausios maisto normos ir už mažiausią nusikaltimą jie įvairiais būdais buvo naikinami. Hitlerio buvo užsimota ne vien tik žydus, bet ir lenkus visai išnaikinti. Pirmoji eilė galutinai turėjo būti sunaikinti visi žydai, o paskui turėjo ateiti lenkų eilė. Bet dėl lenkų buvo žadėta dar tokia išimtis, kai kuriuos jų palikti vergais.

Kai dabar visa tai prisimeni, atrodo lyg būtų neįtikėtina, o taip buvo!

Dabar tie patys bolševikai sakosi esą geriausi lenkų tautos draugai. Jie ruošiasi ateity karą žygyje prieš kitus tą draugystę su lenkais krauju pašlakstyti.

Tai yra tokia veidmainystė, kokios tautų santykiuose istorijoje nėra būvę! Tai tokia niekšybė, toks politinis šantažas, apie ką ne vien visai gyvi žmonės, savo žmoniškumo nujautimu neprašė, bet ir akmens turėtų šaukte šaukti! O vienok daug kur taip politiką vairuojančių esama tokių žlių, kurie kitus įtikinėja, jog tą pasaulio bestiją bus galima ir be karo žygio sudrausti ir geruoju gyventi, o kol kas su juo biznis galimas...

Vos tik trylika metų pralinoko, kai SSSR kitus šantažuodama kartu su Vokietija išprovokavo antrąjį pasaulinį karą. SSSR šantažuoja kitus; viešai vagia žmones ir jų vaikus; vergia tautas ir jas naikina; visais pašaliais, kuria kar židinius ir net karo žygius; o apkiautėliai kai kurie atsakingi politikai tiki SSSR gerais norais ir galimu ateity geru su jais sugyvenimu. Panašių politikų ne politinė atmintis yra atbukusi, bet jų politinė sąžinė sukuižusi.

Lenkų tauta tose baisiose nelaimėse prarado 20 nuoš. savo žmonių. Tose nelaimėse lenkų tauta galėjo gerai užsigrūdinti ir daug ko pramokti. Mes norėtume tikėti, kad taip yra. Vienok, bent lenkų išeivija žvelgdama į Lenkijos ateitį nerodo noro geruoju susiprasti su Lenkijos valstybės kaimynais.

—P. B.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

VIESBUTIS, restoranas ir taverna parduodama. Gražus gyvenimui butas; prie 66 vieškelio, arti Chicago. Šaukite: LYONS 3-4848.

PARDUODAMAS restoranas ir likerų krautuvė. Jei esat geras biznieriūs, tai nepraleiskite aukso progos. Didelio judėjimo kampas Brighton Parke. Ilgų metų lysas. Savininkas apleidžia miestą.
Hemlock 4-8020.

PARDUODAMA gerų pajamų nuosavybė, 2 aukštų mūrinis namas, 3 ir 6 kambariai viršų. Taverna su virtuve; 3 karų garažas. Archer gatvėje. Virginia 7-8762.

GERAM BIZNIERIUI — GERAS BIZNIS

Taverna, 14 kambarių rooming house. Tarp didelių dirbtuvių. Biznis išdirbtas per 35 metus. Parduosime lengvomis sąlygomis. Arba renduosime su visais įtaisymais. Priežastis — apleidžiam Chicago. 2113 So. Halsted St.

BATŲ TAIŠYMO ŠAPA

Devon-Western apylinkėje. Liga verčia tuoj parduoti. Nebus atmeta prieinama pasiūla. 6352 No. Campbell Ave.

VLIKo pirmininko vaduotojas aktualiais klausimais
(Atkelta iš 4-to pusl.)

timais. Atrodo, kad jokių kliūčių visiškai VLiko konsolidacijai nėra ir kad visos jėgos galės būti sutelktai nukreiptos į pozityvų darbą.

3. Kaip tenka vertinti naujos Vyk. Tarybos sudarymą?

—Visų pirma tenka džiaugtis, kad Vyk. Tarybos pirmininkas iš JAV jau yra atvykęs ir įsitraukė į darbą. P. Žalkauskas yra pirmas iš mūsų politinių veikėjų, kuris iš patogių Jungtinių Amerikos Valstybių atsidarė Europoje, pasiimdamas Vyk. Tarybos pirmininko našumą. Ligi šiol daug kas buvo žadėjęs grįžti, bet, tų ar kitų sąlygų sutrukdytas, negalėjo tai įvykdyti. Aišku, kad laisvinimo darbu reikalinga kompetentingų ir visuomenei žinomų asmenybių. P. Žalkausko parvykimas reiškia gražią pradžią. Yra visai apčiuopiamų duomenų, kad p. K. Žalkausku paseks dar vienas kitas plačiai visuomeniškai labai gerai žinomų asmenų — VLiko darbui talkinti. Iš VLiko pusės bus dedamos visos pastangos pritraukti ko daugiau kompetentingų asmenų ar iš Europos, ar iš užjūrių juos parenkant.

Apie pačią Vyk. Tarybą visuomenė galės spręsti iš jos darbų. Svarstant sąmatą Vyk. Taryba turėjo progą pateikti savo darbo planus ir juos plačiau išdiskutuoti VLike. Kiek iš ligišiolinio patyrimo galima spręsti, Vyk. Taryba rodo noro savo tarpe dirbti sutartinai. Dabar Vyk. Taryba kuriasi naujose, žymiai erdvesnėse, nors ir labai kukliose, patalpose. (Elta).

Mieste 2,375,408 balsuotojai

Lapkričio 4 d. rinkimams užsirašė Cook apskrity 2,864,898 balsuotojai, 2,375,408 iš jų pačioje Chicagoje. Tai sudaro apskritį 162,767 asmenis daugiau negu balsavo 1948 m.

Dalis iš jų galės atkristi iki balsavimo dienos, nes turima žinių, kad kai kurie balsuotojai nebe gyvena įsiregistruoju adresu. Jei tokių bus, jie bus iš sąrašo išbraukti.

Jeji norite darbo, tai skaitykite NAUJIENAS

ir sekite "Classified" skelbimus, kasdien spausdinamus paskutiniame dienraščio puslapyje.

Kiekvieną dieną ten rasite pranešimus apie įvairioms pramonės šakoms reikalingus darbininkus. Jei šandien nerasite mėgiamo darbo, rytoj tikrai rasite vietą, kur jį galėsite gauti. Skelbimuose yra nurodytas laikas, darbo vieta arba ofisas, į kurį reikia kreiptis.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

DARBININKŲ SANDĖLY
galinčių dirbti vyrų

Mokame \$1.43% į valandą ir aukščiau.

Apmokami šventadieniai ir atostogos

Kreiptis
A. M. CASTLE & CO.
1300 No. North Branch St.
(1 blokas į rytus nuo Division ir Elston)

EARN EXTRA P A Y

GLOBE now working 9-hour day. Need laborers and warehousemen. Many employee benefits, including hospitalization and paid vacation.

2207 Schrage, WHITING, INDIANA

GLOBE ROOFING PRODUCTS COMPANY, INC.

2207 Schrage, WHITING, INDIANA

TOP SALARY
for
YOUNG MAN

Machine shop work. Good chance to learn. Interesting trade, with small job shop.

PLATING ACCESSORY CO.
4372 Ogden Ave.
LAWndale 1-6969.

LYDINTOJAI IR PAGESLININKAI

Patyrusieji visomis išmieromis. Katilų statytojų unija. 3 pamainos. Ekstra atlyginimas. Atostogos ir šventadieniai.

STEEL TANK & SHEET METAL FABRICATORS, INC.
1135 W. 36th Street, Chicago.

SHOP HELP. Ne experience necessary. Good hourly wage. Free hospitalization. Health, accident and life insurance. Excellent working conditions. Paid holidays. See Brooks.

ACE CARTON CORP.
5800 West 51st Street

PRAMONINĖ plastikų bendrovė Ciceroje reikalinga plastikų liejiku. Reikalingas patyrimas išviršyti ir suspausti formas. Yra darbu antrai ir trečiai pakaitai. Pulkios darbo sąlygos. Didelės algos. Kreipkitės asmeniškai 1829 So. 55th Avenue. Cicero, Illinois.

DARBINIKO REIKIA
prie baldų troko.
5 dienų darbo savaitė.
Turi mokėti anglų kalbos

Kreipkitės:
1407 SO. HALSTED ST.

REIKALINGAS žmogus dirbti mašinos ūkyje. Netoli Chicago. Visas išlaikymas ir mokesčiai. Šaukite RE-public 7-2244. Mrs. Downs, kalbėkite lietuviškai. 3431 W. 59th Pl.

NUOLATINIAI DARBAI
vyrams prie kuzovų taisymo.

Patyrusiems ar nepatyrusiems prie pusiau-priekabų

Švari dirbtuvė. Gera darbo aplinka
Pulki darbovietė.

TRAIMOBILE, Inc.
3301 S. Justine LAfayette 3-7840

FURNITURES AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

2 GABALŲ modernus sekičios setas ir knee-hole desk, stiklo viršus. Puikiamė stovyje. Prieinama. Galima matyti visą dieną sekmadienį arba šokiom dienom po 6 val.
Columbus 1-5322

PARDUODAMAS naujas alyvinis pečius, apšildas 3, 4 kambarius, su vamzdžiais (paipomis). 5646 So. Union Ave.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Ivairūs parduavimai

TURIU parduoti Console Radio kombinaciją; trijų kambarių alyvinį pečių su 2 alyva bakais; Westinghouse dulkų valytuvus su priedais. \$150 ar geriausias pasiūlymas nupirks viską. Šaukite po 6 vakare.
CALumet 5-2964

AUTOMOBILES - TRUCKS
Autai ir sunkvežimiai

A & C
MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street

VARTOTŲ KARŲ
1936 iki 1952 metų
\$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

Garsinkitės "N-nose"

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

ELECTRONIC COMPONENTS CORP.
2655 W. 19th ST. (corner of 19th and Washtenaw Sts.)

NEEDS
GIRLS — WOMEN
FOR PERMANENT JOBS — LIGHT ASSEMBLY WORK
(No Experience Necessary)

Good Starting Wage • Ideal Working Conditions • Paid Vacations
Rest Periods • Paid Holidays • Incentive Bonus
Apply Now at: 2655 W. 19th STREET

Personnel office open from 7:30 A. M. to 6:00 P. M. Including Saturday.
THESE ARE ALL PERMANENT JOBS.
(DISPLACED PERSONS WELCOME)

VALGIŲ PADAVIMO PATARNAUTOJŲ

KAFETERIJOS DARBININKŲ:
ANGLIŠKAI KALBANČIŲ

Amžius iki 42 metus apimant.

\$1.02 valandai pradžioje; Dažnai pakeliamos. Ivaiznis darbo valandos. Aukštesnis atlyginimas dirbant vakarais ir naktinėmis valandomis. Dykai valgis ir uniformos.

ILLINOIS BELL TELEPHONE CO.

Darbo Raštinė — Moterims
309 W. Washington St.
1-mas aukštas.

Ar Jūs Dominatės Nuolatinu Darbu Su Užtikrinta Ateitimi?

Mes turime darbą
STENOGRAFEI — \$255 mėnesiui
Apsvarstys pradedančia.

Taip pat Tipyste! (turinčiai kiek patyrimo prie ediphono). Malonios darbo sąlygos. Darbo įvairumas. 5 dienų savaitė.

Matykite MR. WADDELL

NATIONAL CARLOADING CORP.
1018 SO. WABASH

STOP WISHING AND START LOOKING

Alert woman 22 to 50 years of age who desires \$75.00 a week. Bride consultant. Car necessary. No parties or canvassing. Best working hours. Phone: LINDEN 4-2950 before noon.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

GENERAL PLANT HELP
for general duties, including shipping

STEADY WORK. SOME OVERTIME

Apply
A. C. WEBER & CO.
216 North Canal

HART SCHAFFNER & MARX

Turi darbus jauniems vyrams ir moterims.
Patyrusių arba išlavinsime šiu darbu:

★ SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORIUS
★ RANKOM SIUVĖJUS
★ PROSYTOJUS

Aukščiausias gabalinio darbo atlyginimas
Garantuotas darbas nuo valandų kol mokysitės
Nuolat. Malonios darbo sąlygos. Daug visų rūšių naudų.
Kreipkitės:
728 W. JACKSON BLVD.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Parduavimui

10 APARTMENTŲ namas ant Garfield bulvaru, arti Ashland Ave. Galimos metinės pajamos \$10,000, jei išfornišuotų. Kaina \$49,500. Šaukite Walbrock 5-2965

4 AUKŠTU
Gontinis namas, plytų priešakiu. Pirmas aukštas taverna, įsteigta ir išlaikyta tu paties savininko per 40 metų. Viskas elektriškai įtaisyta; gazu šildoma. 2-me aukšte 7 kamb. butas, moderniai naujai dekoruotas.
RADcliffe 3-0357

APZIRŪRĖTI SEŠTADIENI IR SEKMADIENI

1-6 po pietų, naujas 5 kambarių mūrinis namas. \$16,000. 5525 South Meade.

VIENU metu senuo 2 butų mūrinis, 4½ ir 4½ kamb. Vienas kamb. beismonte, tinkamas raštinei arba gyvenimui; 2 mašinu garažas. Savininkas. 2452 W. Marquette Road.

KRAUTUVĖ, su įrengimais dėl hamburgeru biznio; yra 3 tušti kambariai su maudyne, 2-me aukšte 5 furnišuoti kambariai. Kaina \$9,950.

2942 LINCOLN
BUckingham 1-7260

BRIDGEPORTE parduodamas namas su barber shop, 3 kreslai, 2 dirbami. 5 kambariai, barbernės užpakalyje. 2 aukšte 4 kambariai; 2 automobilių garažas. Telefonuokite po 7 val. vakaro Victory 2-4447.

SOUTHWEST — BRIGHTON PARK
4½ kambarių katedžius. Gesu apšildomas. Automatinis vandens šildymas. Virtuvė su šepetėmis, maudymė su purkšliu, "venetian" užuaidos, antrių langai, ištinis rūvis, 2 mašinu garažas, viršun-kylančio durys, perėmimas greitas. Yards 7-7559.

GERIAUSIAS 2 BUTU PIRKINYS
5-5 kamb. Arti 26 ir Tripp, \$10,500 — \$3,000 įmokėti. Svoboda, 4704 W. Cernak, Blshop 2-2162.

a profitable reminder
open a savings account
this month

Gaukit du gerus uždarius kasmet
Užtikrinkit taupymui apsaugą
Turėkit pinigų kai reikia

Pradėkit su \$1 • Pridėkit kiek norite,
kada norite

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Telefonas: HAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

ALBERT'S numuša baldų kainas!

Žmonės pasakoja, jog buvo laikai kada už dolerį galima buvo pirkti daug daugiau kaip šiandien! Todėl mums tikrai malonu pakvoti šiuos baldus, kurių kainas neįmanoma padvigubinti, šiomis kainomis, kurios buvo "anais gerais laikais". Užleiskite šiandien pat ir ištikinsit!

DIENA SOFA
NAKTI - LOVA
Sofa-Lova Miegojimui

Sukonstruota iš sunkiųjų spyruoklių ant puikaus darbo rėmu. Parinkta iš dirbtuvių kas spalvingiausia ir praktiškiausia. Jūs turėsite daug daug metų džiaugsmo ir patogumo, nupirkę vieną iš pavaizduotų pavyzdžių. Sofos-lovos su aukštesnėmis atramomis.

LIETUVIS STANLEY RIMKUS, VEDEJAS

Albert's FURNITURE & APPLIANCES
2318 ROOSEVELT ROAD ½ bloko į rytus nuo Western Ave.
Atdara kasdien 9 iki 6, pirmad. ir ketv. vak. Sekmadienį 11 r. iki 5

Abiejų kainos po \$38.00
Nereikia įmokėti

Mokiniai uždarbiauja

Apklašinėjus 8 viešųjų ir parapinių aukštesniųjų mokyklų 1,353 mokinius Cook apskrity, pasirodė, jog 47% jų, aukštesnėse klasėse besimokydami, dalį laiko praleidžia uždarbiaudami. Iš jų net 61% dirbo vasaros atostogų metu.

Per pirmuosius 8 šių metų mėnesius Chicago švietimo taryba išdavė 20,649 leidimus uždarbiautis mokiniams, senesniems kaip 16 metų amžiaus. Tai sudaro 10% daugiau negu 1951 metais.

Daugumas apklašinėtų mokinių nurodo tokias jų uždarbiaavimo priežastis: kad turėtų daugiau pinigų pramogoms ir asmeninėms išlaidoms; kad papildomai galėtų įsigyti apdaro; kad susitaupyti pinigų kolegijai; kad pasidarytų nuo tėvų nepriklausomi finansiškai.

Jeji norite darbo, tai skaitykite NAUJIENAS

ir sekite "Classified" skelbimus, kasdien spausdinamus paskutiniame dienraščio puslapyje.

Kiekvieną dieną ten rasite pranešimus apie įvairioms pramonės šakoms reikalingus darbininkus. Jei šandien nerasite mėgiamo darbo, rytoj tikrai rasite vietą, kur jį galėsite gauti. Skelbimuose yra nurodytas laikas, darbo vieta arba ofisas, į kurį reikia kreiptis.